

भीतीने त्यांनी आपले पतेही बदलले होते — मुंबई शहरा बाहेर उपनगरात निघून गेले होते संपर्क साधता साधता नाकी नऊ आले. मग श्रीसाईच्चरित्रातील ३६ व्या अध्यायातील एका फकीराने त्या गोमंतकातील गृहस्थाला त्याचे तीस हजार रुपये परत मिळविण्याकरिता आवडीचा पदार्थ सोडण्याचा सांगितलेला उपाय मला आठवला व मी माझा आवडीचा पदार्थ 'गुलाबजाम' सोडला. नीट पाळला की नाही ते आठवत नाही पण बाबांनी कृपा मात्र केली. हो! कृपाच म्हणावी लागेल कारण ८—१० वर्षांनंतरही या नामांकित कंपन्या कोणाचेच पैसे किंवा व्याजही देऊ शकत नव्हत्या. त्यांचे दिवाळेच वाजले होते. कोर्ट कवेच्यांचाही उपयोग होत नव्हता. परंतु मला मात्र एकाएकी सहजपणे पैसे परत मिळू लागले. एका कंपनीतील लेखपालाने तर आपण होउनच मैनेजिंग डायरेक्टरांना माझेबद्दल सांगून कंपनी कडून रु. ५००चा दरमहा हप्ता लावून दिला. अशाप्रकारे १९८१ सालापर्यंत (म्हणजे एकूण १० वर्षांनी) माझी सर्वच्या सर्व मुद्दल रक्कम (रु ३०००००) व्याजाशिवाय का होईना परत मिळाली. 'बाबांच्या ईच्छेशिवाय हे कधीतरी शक्य होते का?

आता माझा दुसरा अनुभव पहा. माझा तिसरा मुलगा सैन्यात आहे. सन १९८१ साली तो मेजर हुद्यावर होता. नुकताच निलगिरी (वेलिंगडन) येथील स्टाफ कॉलेजमधून पी.एस.सी. पदवी घेऊन आला होता व नसिराबाद (राजस्थानात अजमेरजवळ) ब्रिगेड हेडकार्टर्स मध्ये महत्त्वाच्या पदावर होता. अचानक एके दिवशी पुण्यास आम्हाला बातमी आली की, त्याला हृदयविकारामुळे सैनिकी रुग्णालयात दाखल केलेले आहे. खेरे म्हणजे त्या गोष्टीला १५—२० दिवस होऊन गेले होते पण आम्ही घाबरून जाऊ म्हणून त्याने आम्हाला कळविले नव्हते व स्वतःच्या पलीलाही तरी ताकीद दिली होती. त्या तरुण पोरीने ते पंधरावीस दिवस एकटीने कसे घालविले असतील बाबाच जाणे! पण ही एक आमच्या सैनिकी जीवनाची चुणूक — आमच्या स्थियांचेही धैर्यबळ असे तयार होते. असो!

आम्ही तर अर्थात घाबरून गेलो व लगेच तिकडे जाऊन त्याला वैद्यकीय सुझूदी मिळाल्यावर पुण्यास घेऊन आलो. सविस्तर गोष्टी झाल्यावर कळले की, तो राजस्थानातील जैसलमर जवळ पाकीस्तान सरहदीवर कामासाठी गेला होता. तेथून परत येताना रात्री आगगाडीत छातीत कळा येऊ लागल्याने दुसरे दिवशी सकाळी सैनिकी रुग्णालयात गेला होता. तपासणीत हृदयविकार तर निर्दर्शनाला आलाच परंतु त्याबरोबर मधुमेहही आढळला. वयाच्या ३४ व्यावर्षी असल्या रोगांबद्दल ऐकूनच मनाला धक्का बसतो. सैन्यात दरवर्षी वैद्यकीय चाचणी होत असते व त्याच्यात त्यांना कधी यत्किंचितही दोष आढळला. तसेच हा माझा मुलगा माझ्या सर्व मुलात जास्त सशक्त व बोक्सिंग, क्रिकेट, हॉकी सारख्या मर्दीनी खेळात प्रावीण्य मिळविलेला. दुर्दैव तर खेळ !

पण आश्चर्य म्हणजे या सर्व घटनांच्यावेळी माझे मन मुळीच बावरले नाही. बाबांच्या कल्याणकर्तृत्वाविषयी श्रद्धा होतीच. त्यांनी सुखातीलाच सर्व भीती नष्ट झाल्यावरच आम्हाला बातमी कळविण्याची व्यवस्था केली. आता पुढील प्रकृतीची काळजी वाटत होती. पण त्यासाठी औषधे व इतर उपचार सुरु केले होते. दुख होते ते दुसऱ्याच गोष्टीचे. हा माझा मुलगा त्याचे करीअरचे ऐन शिखरावर होता. आता त्याचे लेप्टनंट



कर्नलच्या प्रमोशनचे बोर्ड बसणार होते व त्यात निवङून येण्याची १०० टक्के शक्यता होती. सैन्य दलात लेफ्टनंट कर्नलपासून सिलेक्शन ग्रेड असते व पुढच्या प्रगतीची ही फार महल्वाची पायरी असते. मात्र गुणवत्तेमुळे निवड झाली तरी वैद्यकीय चाचणीत पास झाल्याशिवाय सैन्याचे प्रमोशन मिळत नाही. म्हणजे या मुलाचे पुढचे प्रमोशन कायमचे बंद. फक्त २४ वर्षांच्या नोकरीनंतर पुढची सर्व नोकरी याच हुद्यावर घालवायची आणि तीही गुणवत्ता असून. केवढी अपमानास्पद परिस्थिती? अर्थात माझ्या मुलाच्या तरुण मनाला हा केवढा मोठा धक्का होता आणि त्यानेच आपल्या मनाचा तोल सावरण्याचा प्रश्न होता.

पण यातही बाबांनी मला साह्य केले. माझ्या मुलांचीच अचानकपणे भक्ती त्यांनी स्वतःकडे ओढून घेतली. मी न सांगताच आपण स्वतः होऊनच तो शिरडीस जाऊन आला. बाबांच्या फोटोजवळ नियमितपणे उद्बक्ती व अंगाला ऊदी लावू लागला. औषधे, योग वगैरे करून, जिद्दीने वजन कमी करून, सिगरेट, मद्य व साखर अजिबात सोडून त्याने आधी मधुमेहावर कब्जा मिळविला. (डॉक्टरांनी तसे सर्टिफिकेटही दिले) व हृदयविकार वाढू न देता सैन्यातील सर्व दगदगीची व श्रमाची कामे करण्याचे सामर्थ्य मिळविले. मी किंवा त्यानेही प्रमोशन मिळावे म्हणून बाबांकडे कधी नवसही केला नाही. हळूहळू आपल्या नोकरीतील भविष्य त्याने मान्य करून त्याप्रमाणे मनाची तयारी केली. मी व माझ्या पलीनेही बाबांनी जे काय केले ते त्याच्या हिताकरताच केले असे मानून घेतले. बाबांनी आमचा मुलगा तर सुखरुप ठेवला होता ना?

पण बाबा भक्तांचे पूर्णपणे कल्याण न करतील तर ते बाबा कसले? गेल्याच वर्षी (१९८५ मध्ये) मुलाच्या लेफ्टनंट कर्नलच्या बोर्डचा रिझल्ट आला आणि त्याला बोडनि पास केले. नंतर वैद्यकीय बोर्ड झाले. हृदयविकाराच्या बाबतीत अजून अंशात्मक दोष असल्याने (तो बहुतेक कायमचाच राहतो) त्यांना त्याला पूर्णपणे वैद्यकीय दृष्टीने निर्दोष ठरविता आले नाही, तरी अपवाद म्हणून त्यांनी त्याच्या प्रमोशनला परवानगी दिली आणि आम्ही गेल्या सऐंबरमध्ये त्याचेकडे (मध्यप्रदेशात इंद्रेजवळ) महू येथील छावणीच्या ठिकाणी असतानाच त्याने खांद्यावर लेफ्टनंट कर्नलची मानचिन्हे चढवली. केवढी बाबांची कृपा! ‘अचिंत्यदानी गुरुमाय’ म्हणतात ते उगीच नाही.

अशी कितीतरी उदाहरणे मला देता येतील. पण ही दोनच प्रतीक म्हणून पुरे बाबांची भक्ती धरल्याने माझी वरील दुःखे दूर झालीच पण त्या प्रसंगांतून नेऊन बाबांनी मला जी शिकवण दिली तीच फार मोलाची आहे. बाबांचे खालील वचन मी आत्मसात करायला शिकलो.

“इष्टानिष्ट सुखदुःख । संचितानुसार अमृत वा विख ।

हे प्रवाहपतित द्वंद देख । धरी न हरिख वा शोक ॥ ६९ ॥

जें जें येईल तें तें साहे । अल्ला मालीक वाली आहे ।

सदा तथाच्या चिंतनी राहे । काळजी वाहे तो सारे” ॥ ७० ॥

या प्रसंगाचे वेळी माझ्या मनाची शांती फारशी ढळली नाही, व बाबांचे “श्रद्धा व सर्वांगी” हे दोन शब्द सतत मनात ठसत गेले. हल्ळूहल्ळू त्यांच्या कृपेने माझी प्रगती इतकी होत गेली की नुकतेच परवा एकाच दिवशी आमचेकडे लागोपाठ बाथरुमचे दोन नळ निरुपयोगी झाले, विजेचा बल्ब गेला आणि संध्याकाळी टी.व्ही. देखील बंद पडला. महिन्याचा शेवट व हा विनाकारण खर्च आणि तोही भरमसाठ. (आमच्या फँटच्या एका नळाला ६०-६५ रुपये पडतात आणि रंगीत टी.व्ही.च्या दुरुस्तीच्या खर्चाला तर मर्यादाच नसते). असे काही घडले की सहज संताप येतो. नेमके आपल्याच बाबतीत आणि याच्वेळी अशी अडचण का यावी असे वाटते. परंतु माझे मन जरासुद्धा खबळले नाही. झाले त्याला इलाज नाही असे मानून कोणावरही न रागवता न चिडता निस्सनाचा उपाय भी शोधू लागलो. मनात म्हणालो, “बाबा या समस्या उत्पन्न करणारे तुम्हीच आहात, समस्याही तुम्हीच आहात आणि त्या सोडविणारेही तुम्हीच आहात.” आणि खरोखरीच माझ्या प्रयत्नांना यश येऊन या तीनही समस्या ३-४ दिवसात फारशी दगदग व फारसा पैशाचा व्यव न होता सुटल्या. केवढी ही कमाई!!

वरील अनुभवांवरून दुःखद प्रसंगांबद्दल व समस्यांबद्दल माझी विचारसरणी आणि कार्यवाही तयार झाली ती अशी:-

(१) या जगात दिसणाऱ्या सर्व वस्तू व व्यक्ती नाशवंत आहेत. कधीतरी त्या तुटणार, फुटणार, जळणार किंवा मृत्यू पावणार हे निश्चित. काही लवकर काही उशीरा. तेहा सरासरीच्या न्यायाने तो प्रसंग आपल्या प्रिय वस्तूवर किंवा व्यक्तीवर येणे शक्य आहे.

(२) म्हणून असल्या प्रसंगाला तोड देण्याची मनाची तयारी नेहमीच ठेवली पाहिजे आणि तो प्रसंग आल्यावर दैवाला किंवा देवाला दोष देऊन किंवा माझ्याच बाबतीत आणि आत्माच हे का घडले असे म्हणून रडत न बसता व मनाचे स्वैर्य न गमावता, शांतपणे पुढीची कारवाई करण्याकडे लक्ष लावले पाहिजे.

(३) नरजम्ब महा पुण्याईने मिळतो म्हणतात. तेहा आयुष्यात एखादी अप्रिय गोष्ट घडली म्हणून त्याच्याच शोकाने पुढचे सर्व आयुष्य बरबाद करणे मूर्खपणाचे आहे. लक्षात ठेवा की आयुष्याची आपल्या मनाप्रमाणे व परिस्थितीप्रमाणे घडी पुन्हा नीट बसविता येते. ईश्वराने प्रत्येक जीवाला तसे मानसिक बळ दिलेले असते. फक्त त्याने त्याचा उपयोग करून घेतला पाहिजे.

(४) या सर्व गोष्टी बोलण्याइतक्या सोष्या नाहीत. त्यासाठी माणसाला श्री साईबाबांसारख्या श्रेष्ठ संताची किंवा दैवी शक्तीचा आधार लागतो. त्यांचेकडून या जगात जे घडविले जाते ते आपल्या सर्वांच्या अंतिम कल्याणाकरिताच असते अशी भावना असली रुणजे आपल्यावर आलेला दुःखद प्रसंगही त्यांचाच प्रसाद म्हणून मानण्याची तथारी होते. मग पुढील मार्ग दखाविण्याचा भार आपण त्यांचे खांद्यावर टाकून निर्धास्त होतो. आणखी आपली ‘सबूरी’ असली आणि त्यांची कृपा झाली तर कदाचित या साईटातून चांगलेच उद्भवल्याची आपणाला प्रचिती येते.

सर्वेऽपि सुखिनः सन्तु सर्वे सन्तु निरामयः सर्वे भद्रं पश्यन्तु न कश्चिद् दुःखमवाप्यान् ॥

ओय् शांतिः शांतिः शांतिः



# श्री साईबाबांच्या हयातीत माझ्या वडिलांना आलेले अनुभव

— सौ. शोभना अनंत पालकर

१०६, पहिला मजला,  
लोहर आळी, चैदणी,  
ठाणे - ४०० ६०१.

सन १९१४ पूर्वीची कदाचित १९०८-१९०९ ची गोष्ट असेल. माझे वडील चौदा किंवा पंधरा वर्षांचे असतील. माझी आत्या वडिलांच्या पेक्षा मोठी. तेव्हा त्यांच्या भावोजींच्या बरोबर माझ्या वडिलांना शिर्डीस जाण्याचा योग आला. वडील सांगत, “भावोजी नेहमी शिर्डीस जात. मी पण त्यांचेबरोबर एका गुरुपौर्णिमेस शिर्डीस गेलो. गुरुपौर्णिमेचा सोहळा अस्यंत पहाण्यासारखा झाला. गर्दी बरीच होती. २०० ते २५० लोक होते. आलेल्या भक्तांनी बाबांना वस्त्र व दक्षिणा दिली. मी नुकताच नोकरीला लागलो होते. पगार रुपये १५/- माझ्याकडे दक्षिणा देण्यास आठ आणे, अधेली होती. सर्वांच्या चांदीच्या रूपयांच्या दक्षिणा पाहून मला अधेलीची लाज वाटली. मी बाबांची पूजा केली. व बरोबर नेलेले, उपरणे बाबांच्या हातात दिले. बाबा म्हणाले, ते माझ्या अंगावर घाल. मी त्याप्रमाणे केले व दक्षिणा देण्यासाठी ओशाळून हात पुढे केला. परंतु बाबांनी लगेच अंगावरच्या उपरण्याखाली ताम्हण घेऊन त्यात दक्षिणा टाकण्यास सांगितले, तेव्हा बरेच रुपये ओतल्याचा आवाज आला. बाजूला उथ्या असलेल्या लोकांना वाटले की, मी मुठीने रूपयांचा बटवा आत रिकामा केला की काय? त्यानंतर बाबांनी इतर लोकांच्या पूजेच्या वेळी ते उपरणे व ताम्हण बाजूला केले नाही, ताम्हण तसेच झाकलेले ठेवले. त्यामुळे माझे उपरणे बाबांच्या अंगावरच राहिले. इतरांना प्रसादाचे वस्त्र मिळाले. मी ह्या इतर माणसांच्या इतकाच श्रीमंत आहे ह्याच आनंदात आमच्या वास्तव्याच्या जागेत आलो.”

“पुन्हा संध्याकाळी आम्ही आरतीस जमलो. शामसुंदरला मला बोलवण्यास पाठवले. तो घोडा असूनही त्याने मला बरोबर ओळखून काढले व माझा शर्ट धरून ओढू लागला. बाजूच्या मंडळींनी मला सांगितले, ‘जा तुला बाबा बोलवीत आहेत.’ मी बाबांच्या इथे गेलो. बाबांनी मला माझे उपरणे पुन्हा देवू केले. मी म्हणालो, “देई दान परत घेई दान तो पुढचे जम्ही मुसलमान. मी ते तुम्हाला दिले आहे. मला ते परत नको.” बाबा किंचित हसले आणि म्हणाले, “नाही रे बेटा, हा गुरुपौर्णिमेचा प्रसाद आहे तो तू घे.” माझ्या बरोबरीच्या मंडळींनी पण मला ते घेण्यास सांगितले. व मी ते प्रसाद घेऊन आलो.”

“परंतु बाबांच्या प्रसादाची प्रचिती पुढेच आली. १९१४ साली एम्प्लुएन्झाची साथ आली. ती पहिलीच साथ असल्याने त्यावेळी ह्या रोगाला औषध नव्हते. ज्याला कुऱ्हाला त्याला बोलावणे आले असेच समजत. शे पाचशे माणसे पटापट मेली. डॉक्टर्स काहीच करू शकत नव्हते. ते रुग्णांना देवावर भरोसा ठेवण्यास सांगत. त्याप्रमाणे मला

थेंडी भरून ताप आला. अंग ठण्कू लागले. काका, आई, बहिण, काकी सर्वज्ञ घिंतातूर झाले. आई तर रुदू लागली. डॉ. अध्यकरणी लागत नसल्याचे सांगितले. जवळजवळ बाजार संपत आल्याचे सांगितले. मला गादीवरून घोंगडीवर काढण्यात आले. सर्व शरीर थंडगार पडले. होते. चेहरा काळानिळा झाला होता. सर्व आटोपल्यासारखेच होते. परंतु तेवढ्यात आईला उपरण्याची आठवण झाली. ती म्हणाली, 'त्याचाच प्रसाद आहे. जाऊ दे त्याच्याच बरोबर.' असे बोलून ते उपरणे माझ्या अंगावर घातले. आणि थोड्याच वेळात थेंडी छाती हालू लागली. व श्वासोच्छवास सुरु झाला. तेव्हाच सिन्हिल सर्जन डॉ. बिलीमोरिया यांना एक नातेवाईक घेऊन आला. त्यांनी मला तपासले आणि औषध नसल्याने छाती शेकून काढण्यास सांगितले. वांगी आणुन ती मध्ये कापून त्या फोडी तव्यावर गरम करावयाच्या आणि छाती शेकून काढण्यास डॉ. बिलीमोरिया यांनी सांगितले. त्याप्रमाणे केल्यावर मला परत उचलून बिघान्यावर घेतले. तोच मी आज माझ्या मुलांना माझ्या मरणाची गोष्ट, हकीकत सांगत आहे.'

अशी ही बाबांची कृपा आमच्या कुटुंबावर अजूनपर्यंत आहे. माझ्या वडिलांना मिळालेला आशीर्वाद त्यांच्या पतवेंडांनासुद्धा आज मिळत आहे. श्री संत गजानन महाराज पट्टेकर, ठाणे हेदेखील आज आम्हाला बाबांच्या प्रमाणेच मार्गदर्शन करत आहेत.



## अनु हृदयाची हालचाल पुन्हा चालू झाली

— श्री. सूर्यकांत गोपाळ चंद्रे  
मु.पो. नेरळ(पाडा), ता. कर्जत,  
जि. सायगड.

माझ्या शेजारी माझी चुलत मावशी राहते. दिनांक १२ जानेवारी १९८६ च्या रात्री तिच्या पतीच्या छातीत दुखायला लागले म्हणून डॉ. अशोक कवे यांना बोलावण्यात आले. त्यांनी रक्तदाब कगैरे तपासून उपचार सुरु केले. डॉक्टरने मला सांगितले की, "ह्यांना सौम्य हृदयविकाराचा झटका आला आहे. म्हणून त्यांना जास्त बोलू देऊ नका, हालचाल करू देऊ नका." डॉक्टरने सांगितल्याप्रमाणे मी त्यांच्या मोठ्या मुलास सूचना द्रेऊन रात्री १२.०० वा. झोपायला घरी गेलो. दुसऱ्या दिवशी त्यांचा मोठा मुलगा सकाळी ६.३० वा. कामावर निघून गेला. त्यानंतर ८.०० वा. ते स्वतः व त्यांचा लहान मुलगा डॉ. कवे यांच्या दवाखान्यात गेले. तेथेच त्यांना पुन्हा जोरदार झटका आला.



तेव्हा डॉक्टरने त्यांच्या मुलास मला बोलावण्यास पाठविले. त्याने धावतच घेऊन मला तसे सांगितले. मी लगेच दवाखान्यात गेलो, तेव्हा ते बेशुद्धावस्थेत होते. डॉ. कर्वे यांनी मला डॉ. शितूत यांच्या दवाखान्यातून ऑक्सिजनचे सिलेंडर आणायला सांगितले. मी व त्यांचा मुलगा मिळून धावत पळत कसाबसा सिलेंडर घेऊन आलो. डॉ. शितूतही बरोबर आले. डॉक्टरांना सलाइन लावायला शिरही सापडत नव्हती. एकदाची पायार्च शिर सापडली तेव्हा सलायन लावले. डॉ. कर्वे यांनी रुग्णाला कर्जत किंवा मुंबईला न्यायला सांगितले. लवकरात लवकर उपचार व्हावेत म्हणून भाड्याने टॅक्सी करून आम्ही रुग्णास घेऊन कर्जतला निघालो. आमच्या बरोबर डॉ. कर्वेही आले. मी गाडीत बसलो व श्रीसाईबाबांचा धावा सुरु केला. श्रीसाईना साकडे घातले की, माझी तुमच्यावर श्रद्धा आहे तिला तडा जावू देऊ नका. माझे शब्द संपतात न संपतात तोच डॉक्टरांनी केस संपली म्हणून पुढे न जाता पुन्हा मागे फिरण्याकरिता ड्रायव्हरला गाडी उधी करायला सांगितले. गाडी खूप वेगात होती व ड्रायव्हरने ब्रेक लावल्यामुळे एक जोरदार धक्का सर्वांना बसला तोच त्यांचे हृदय पुन्हा चालू झाले व ते अर्धेअधिक उठून बसले. त्यांना (रुग्णाला) व्यवस्थित करून आम्ही कर्जतकडे निघालो. कर्जतला सरकारी दवाखान्यात डॉ. साबणे यांनी त्यांचा कार्डीओग्राम काढला. डॉ. साबणे यांनी डॉ. कर्वे यांना रुण जास्तीत जास्त ६ तास जगेल, त्यापेक्षा अधिक जगूच शकणार नाही, असे ठामपणे सांगितले. परंतु माझे मन काही हे ऐकायला तयार नव्हते. मी सर्व भार श्रीसाईवर सोपवला व माझ्याजवळ असलेली उदी मी मावशीकडे घेऊन त्यांना कपाळाला लावून पाण्याबरोबर घ्यायला देण्यास सांगितले. मी त्यांचा दुसरा सख्ता भाचा व मावशी यांस विचारून संध्याकाळी ४.०० वाजल्यानंतर (म्हणजे ६ तासांनंतर) त्यांना मुंबईला न्यायचा बेत केला. त्याकरिता टॅक्सीची सोय करण्यास मी त्यांच्या दोन नंबरच्या मुलास सांगितले. दरम्यान ते शुद्धीकर आले होते. डॉक्टरांनी तर स्पष्ट सांगितले होते की, रुग्णाच्या हृदयाचे दोन्ही भाग एकमेकांशी सहकार्य न करता वेगवेगळे काम करीत आहेत. अशा परिस्थितीत व त्यांचा मोठा मुलगा हजर नसताना श्रीसाईबाबांवर सर्व भार सोपवून मी त्यांना मुंबईला नेण्याचा निर्णय घेतला होता.

संध्याकाळी ४.३० वा. आम्ही टॅक्सीने रुग्णाला घेऊन मुंबईला निघालो. बरोबर मावशी व इतर चार जण होते. रुग्णाला सलायन लावलेल्या स्थितीतच घेऊन आम्ही ६.०० वाजता के.इ.एम्. रुग्णालयात पोहेचल्यो, तेथेही डॉक्टरांनी लगेच उपचार सुरु केले व श्रीसाईच्या आशीर्वादाने त्यांच्या उपचारांना यश घेऊन दिवसेदिवस त्यांची प्रकृती सुधारत गेली. ते दि. २५ जानेवारी ८६ रोजी बरे होऊन घरी आले. आता त्यांची तव्येत ठीक आहे. ते कपडे शिवण्याचे कामही थोड्या प्रमाणात करू लागले आहेत.

सहातासांपर्यंत जगण्याची मुदत असलेली व्यक्ती आज साडे सहा महिने व्यवस्थित असून आपले पूर्वीचे कामही करू लागली आहे. हे कशामुळे शक्य झाले? श्रीसाईनाथांच्या कृपेमुळेच ना? श्रीसाईनाथ भक्तांना दिलेल्या वचनाप्रमाणे आजही त्यांच्या हाकेला धावतात, याचे हे जिंवत उदाहरणच नाही का?

## सारे जीवन साईमय झाले । माझ्या सदनी साईनाथ आले

— सौ. संगीता दि. गोडबोले

(एम.ए.बी.एड.)

सेंट्रल स्कूल शिक्षिका, देहू रोड,  
परिमल, प्लॉट नंबर ३७२, सेक्टर २८,  
प्राधिकरण, पुणे - ४४.

सन १९६० पासून श्री. साईबाबांच्या चरणांचा लाभ झाला. अनंत जन्माची पुण्याई फळाला आली. आज पूर्वीच्या २५ वर्षांमागील आठवर्षींचा परिमल (सुवास) अजूनही ताजाच आहे. त्या आठवर्षींनी व साईच्या लीलांनी नयन प्रेमाश्रुंनी भरलेले आहेत. हे अनुभव शब्दातून प्रकट करणे पूर्णांधने कठीणच आहे. तथापि व्यावहारिक पातळीवरून हा थोडासा प्रथल आहे.

वयाच्या ६ व्या वर्षापासून मी दरवर्षी गुरुपौर्णिमेला शिरडीला जात हेते. त्या लहान वयात तसे परमार्थातले काही कळत नव्हते. पण आईवडिलांच्या संस्काराने आरती, स्तोत्र, पूजा यांचे मात्र मनाला वळण लावले गेले. शिरडीला जाण्यासाठी बाबांच्या दर्शनाची मी आतुरतेने वाट पहात असे. आजही मला आठवत आहे की, लहानपणी मी बाबांजवळ एकच मागणे मागितले, “बाबा तुमच्या दर्शनाला मला प्रत्येक वर्षी आणा. अपली सेवा अशीच माझ्या हातून अखंड होऊ दे.” व ही माझी इच्छा १९८० वर्षाच्या गुरुपौर्णिमेपर्यंत म्हणजे संपूर्ण २० वर्षे बाबांनी पूर्ण केली. मी व माझे आईवडील यांची एकही गुरुपौर्णिमा चुकली नाही.

१९८१ सालापासून काही कारणास्तव गुरुपौर्णिमेच्या उत्सवाला शिरडीस जाता आले नाही. तथापि वर्षातीन २-३ वेळेस शिरडीस साईनाथांच्या दर्शनाचा लाभ आजतागायत कधीही चुकलेला नाही. अशीच सेवा ते आमच्याकळून करून घेवोत ही साईच्या चरणी प्रार्थना.

साईच्या अनुभवाचे तसे दोन प्रकार होतील.

१) लौकिक जीवनातील अनुभव. उदा. — रोग निवारण, पुत्रप्राप्ती, नोकरी मिळणे, बढती वर्गी. साईभक्तांना याचा अनुभव नक्की येणारच.

२) परमात्म्याचा म्हणजेच सद् तत्वाचा साक्षात्कार. मोक्षपदाची प्राप्ती, जीव ब्रह्मैकत्व. हा दुसरा अनुभव साईसारख्या गुरुविना कधीही शक्य नाही. साईसच्चिन्नातून हेमाडपंतांद्वारे प्रत्यक्ष साईनीच वारंवार सायुज्य मुक्तिचा मार्ग सांगितला आहे. हा अनुभव तसा कठीण आहे. पण अशक्य नाही. साईच्या बोलाचे आपण आचरण करीत राहिलो, भक्तियुक्त अंतःकरणाने श्रद्धा व सबूरी या वचनांवर विश्वास ठेवून जीवनात गहूनही त्यापासून अलिप्त असे जीवन आपणाला जगता येऊ शकते. निष्काम कर्मयोग साईनाथांनी सोपा करून सांगितला आहे. हा अनुभव मला पूर्णशाने अजून आलेला नाही. तथापि, पायरीपायरीने हा अनुभव येऊ शकतो.

२५ वर्षांच्या साईभक्तीनंतर सध्या या मोक्षप्राप्तीची ओढ लागून राहिली आहे. ‘समस्त



जग हे गुरुस्वरूपची ठसो मानसा' याचा अनुभव येऊ लागला आहे, तथापि, हे अनुभव शब्दांद्वारे सध्या तरी प्रकट करणे शक्य नाही, म्हणून लौकिक जीवनातीलच काही अनुभव देत आहे.

एम.ए. ची पदवी प्राप्त केल्यावर नोकरीसाठी केंद्रीय विद्यालय संगठन, दिल्ली येथे पहिलाच अर्ज केला. मुंबईला आय.आय.टी. पवर्डी, केंद्रीय विद्यालय येथे मुलाखत होती. यावेळचा साईंचा अनुभव तर अविस्मरणीय आहे. रेज घरात बाबांचे दर्शन, पूजा होत असे. मी माझ्या नणंदेच्या घरी ठाण्याला उतरले होते. त्यांच्या घरी साईंचा फोटो नव्हता. मनाला चुकल्यासारखे बाटत होते. तथापि, आम्ही मुलाखतीपूर्वी जवळच असणाऱ्या एका हॉटेलात गेलो. तेथे साईबाबांचा फोटो होता. या फोटोला पाहून काय वाटले? हे साईभक्तांना सांगवयास हवे का? विनम्रपणे तेथे नमस्कार केला व मुलाखत सफल होणार याची ती प्रचीती होती. आणि झालेही तसेच. पुढे १९७८ च्या वर्षी गुरुपौर्णिमेहून मी पुण्याला परत आले. त्यावेळी घरात मला पोस्टमनने टाकलेली नोकरीची ऑर्डर मिळाली. पहिल्याच ठिकाणी अर्ज केला व नोकरीही चांगल्या ठिकाणी मिळाली. तीही गुरुपौर्णिमेहून परत आलेल्या दिवशी! धन्य ती साईंची अघटीत लीला!

पहिली नोकरीची ऑर्डर आय.एन.एस. शिवाजी, लोणावळा येथे होती. ज्यावेळी मी पहिल्या दिवशी तेथे गेले, त्यावेळचाही अनुभव लक्षात ठेवण्यासारखा आहे. लोणावळा रेल्वे स्टेशन ओलांडल्यावर आय.एन.एस. शिवाजीला जाण्यासाठी जेथे त्यांची गाडी आहे, तेथे हमालांनी बांधलेले छोटेसे साईमंदिर आहे. या साईमूर्तीचे दर्शन घेताच, आनंदाश्रुंनी माझे मन भरू आले. नोकरीवर रुजू होण्यापूर्वी परत एकदा मनातील साईदर्शनाची ओढ अशी पूर्ण झाली.

पुढे तेथे मोठा कार्टरही मिळाला. तथापि माझे मिस्टर चिंचवडला कामाला असल्याने त्यांना जाण्यायेण्याचा त्रास होता. त्यामुळे एकदा शिर्डीला साईसत्यनारायण केला, त्यावेळी बाबांना बदली व्हावी, याबदल विनंती केली. हे सर्व लिहिताना मन साईभक्तीने नुसते ओरंबून वहात आहे की, शिर्डीहून घरी आले त्याचवेळी ८ दिवसांच्या आत बढती मिळून बदली झाली. कोणाचाही वशीला न लावता साईच्या कृपेनेच हे सर्व झाले.

अशीच कृपा साईनाथांची शेवटपर्यंत असावी व शेवटी मोक्षपदाची प्राप्ती व्हावी असे लिहून त्यांच्याच प्रेरणेने लेखणी थांबवते.

श्री साईलीला मासिकाचा हा नोव्हेंबर-डिसेंबर १९८६ जोड अंक असल्यामुळे डिसेंबर १९८६ चा वेगळा अंक प्रसिद्ध होणार नाही याची कृपया वाचकांनी, वर्गणीदारांनी नोंद घ्यावी. या पुढील अंक १ जानेवारी १९८७ रोजी प्रकाशित होईल.

— का. संपादक

## भक्त कैवारी श्री साईबाबा

— डॉ. अनंत एस. शिंदे  
एम.बी.बी.एस.

१२, यशवंत कुंज,  
ओरिएंटल बँक ऑफ कॉमर्स समोर,  
नौपाडा, ठाणे-४०० ६०२.

आ॒गस्ट १९६५ सालची गोष्ट. त्यावेळी मी ठाणे नगरपालिकेत आरोग्याधिकारी म्हणून काम करीत होतो. माझे सकाळचे काम संपवून मी घरी आलो. घरी आल्यानंतर माझ्या पोटात अचानक दुखू लागले. जीवधेण्या कळा येऊ लागल्या. लघवी करण्यासाठी गेलो तर रक्तमिश्रित लघवी झाली. त्यामुळे मुतखड्याचा त्रास होत असावा असे मला वाटले. ताबडतोब क्ष किरण (एक्स रे) काढून घेतला व मुतखडाच असल्याची खात्री करून घेतली. नंतर पुष्कळ उपाय केले पण कशाचाच उपयोग झाला नाही. मला मात्र नहेमी शिरडीस जाऊन बाबांचे दर्शन घेतल्याशिवाय मुतखडा पडणार नाही असे वाटायचे. पण त्यावरोबरच शिरडीस जाताना जर त्रास झाला तर माझे काय हाल होतील अशी भीतीही वाटायची. त्यामुळे मी लवकर निर्णय घेऊ शकत नव्हतो. असे होता होता १९६६ चा फेब्रुवारी महिना उजाडला. तोपर्यंत मधून मधून कळा चालूच होत्या. फेब्रुवारी महिन्यात मात्र मी पक्का निर्णय घेतला व काहीही झाले तरी आपण शिरडीस जायचेच असा निर्धार करून पलीसह शिरडीस प्रस्थान केले. श्री साईबाबांच्या कृपेने रस्त्यात कोणताच्या त्रास झाला नाही. शिरडीस पोहचताच प्रथम बाबांचे दर्शन घेतले व या त्रासातून माझी त्वारीत सुटका करा अशी त्यांना प्रार्थना केली. नंतर बाबांना अभिषेक केला व दुसऱ्या दिवशी घरी परत जाण्यास निधालो. बाबांच्या कृपेने घरी परततानाही कसलाच त्रास झाला नाही. शिरडीहून परत आल्यानंतर पहिल्याच गुरुवारी पहाटे तीन वाजता माझ्या पोटात दुखू लागले म्हणून मी शौचास गेलो, तो काय आश्वर्य! लघवीवाटे तो मुतखडा बाहेर पडला. अशात्तेने बाबांनी एका मोठ्या संकटातून माझी सुटका केली.



## मूर्तिमंत भगवान श्री साईबाबा

— कु. माधुरी मधुकर कोंबेकर  
मु.पो. राजापूर, धोपेश्वर घाटी,  
जि. रत्नगिरी.

आयुष्यात येणाऱ्या अनेक दुःखांना हसत सामोरे जाण्याची कला काही व्यक्तींना साध्य झालेली असते. पण तिच्या पाठीमागे असणाऱ्या अधिष्ठानाची मात्र आपण कधीच चौकशी करत नाही. ही कला पाठीशी असणाऱ्या विश्वासक सावलीमुळेच साध्य होते. मनात सतत चांगलेच विचार आणल्याने कुठल्याही प्रसंगाची चांगली बाजू डोऱ्यांना

दिसते आणि आलेल्या प्रसंगाचा आनंद ती व्यक्ती मनमुराद लुटू शकते. पण दुःखाचा प्रसंग आला की, अशावेळी हीच कला मनाचा समतोल ढळू न देण्याची फऱर मोठी कामगिरी पार पाडीत असते. अशावेळी चांगल्या विचारांचे संस्कार माणसाला धीर देणारे ठरतात. आणि त्याजरोबर संतांची घाटराखण कामाला येते. कुणीतरी आपल्या पाठीशी आहे अणिं आपल्या मनाचा तोल ढळू न देण्याची काळजी घेतो व अशी भावनाच मनाला धीर देणारी ठरते. कुठलीही संतवाणी ही अशी मनाचा समतोल ढळू न देण्यास मदत करीत असते. प. पू. साईबाबांचे निरनिराळे अनुभव भक्तगण कथन करीत असतात तेव्हा एक गोष्ट निश्चित असते की, मनाच्या असंतुलीत अवस्थेत ह्यांना कुठलीतरी म्हणजेच पू. साईबाबांची सावली आपल्या पाठीशी आश्वासक स्वरूपात उधी असत्याचे जाणवते.

**'असता पाठीशी साई माझली, पळेल दूर दुःखाची सावली'**

अशयाप्रकारे निरनिराळ्या भक्तगणांना आलेले अनुभव कोणीही साईलीला मध्ये आपल्या भाषेमध्ये दिल्यास ती एक प्रकारची साईसेवाच केल्यासारखे होईल म्हणून भक्तांना आलेले काही अनुभव मी साईलीलामध्ये देण्याचा प्रयत्न करीत आहे.

मंगळवेळा गावात एकदा बाबा गेले होते. त्या गावातील एका ब्राह्मणाने त्यांना आपल्या घरी येण्यासाठी प्रार्थना केली. त्या ब्राह्मणाच्या घरी गेल्यावर बाबांनी खाण्यासाठी दुधाची खीर मागितली. तेव्हा तो ब्राह्मण म्हणाला, महाराज घरामध्ये गाय आहे, परंतु ती दूध देत नाही. त्या ब्राह्मणाचे म्हणणे ऐकून घेतल्यावर बाबांनी त्या गाईच्या अंगावर हात ठेवला व म्हणाले, 'बाई या ब्राह्मण कुटुंबाला रोज दूध दे.' असे सांगून बाबांनी ब्राह्मणाला दूध काढायला सांगितले. ब्राह्मणाने भरपूर दूध काढले. तेव्हा बाबा म्हणाले या दुधाची बनवलेली खीर मी संध्याकाळी खाईन. येवढे सांगून ते निधून गेले व संध्याकाळी येऊन गाईच्या दुधाची बनवलेली खीर खाऊन त्या ब्राह्मणाला आशीर्वाद देऊन निधून गेले.

एका गावात बाबाजी भट नावाचा घैंडिक ब्राह्मण रहात होता. एके दिवशी भर उन्हाळ्याच्या दिवसात बाबा त्याच्याकडे गेले व पिण्यासाठी पाणी भागू लागले. तेव्हा त्या ब्राह्मणाच्या पलीने बाबांना नम्रतापूर्वक सांगितले की, महाराज तुम्ही थोडावेळ इथे बसा. मी लवकरच पाणी घेवून येते. तेव्हाच्यात बाबा म्हणाले, घरात विहीर तर आहे मग बाहेरून पाणी कशाला आणतेस? तेव्हा ती बाई म्हणाली की, उन्हाळ्यात या विहिरीचे पाणी आटते. तेव्हा बाबा म्हणाले, 'त्या विहिरीत भरपूर पाणी आहे. चल मी तुला दाखवतो. बाबांनी त्या विहिरीत वाकून बघताच ती विहीर पाण्याने पूर्ण भरून गेली. बाबांनी त्या बाईला विहिरीत घडा घालून पाणी काढण्यास सांगितले व त्या पाण्याने त्यांनी आपली तहान भागवली. आज ती विहीर त्या संपूर्ण गावाची एक जीवनघार बनलेली आहे.

अशाप्रकारे बाबांनी कितीतरी अलौकिक चमत्कार घडविले आहेत. आज साईनी समाधी घेऊन अनेक वर्षे झाली. परंतु आज सुध्दा आपल्या भक्तांचे कल्याण करण्यासाठी ते सदैव तत्पर असतात.

## आई, आजोबा कुठे गेले ग?

— डॉ. श्रीपाद परस्केकर

३४, सह्याद्री,  
लोंडन - ५९१ ३०१,  
कर्नाटक.

मी दवाखान्यात आजारी माणसाला तपासत होतो, इतक्यात एक ओषध कंपनीचे फिरते प्रचारक आले. मी त्यांना माझ्या आध्यासिकेत बसण्यास सांगितले.

दवाखान्यातील गर्दी संपत्ताच मीही आध्यासिकेत गेलो. याखेपेला काही नवी औषधे नव्हती पण जुन्या औषधांची आठवण करून देवून, ओषधांचे काही नमुने त्यांनी माझ्या समेर ठेवले. मला वाटले ते आता गोड इंग्रजीत एक दोन शब्द सांगून रजा घेणार. पण त्यांनी निराळ्याच विषयाला हात घातला. ते म्हणाले, “तुमच्या घरात आल्यावर मला आपल्या घरात असल्याचा आनंद मिळतो. तुमचं घर आणि आतील सजावट मोहक आहे.”

मनुष्य हा सुतीप्रिय प्राणी आहे. मी त्याला अपवाद नाही. तरीसुद्धा न राहून मी त्यांना विचारले, “आपणाला आपलेपणा वाटण्यासारखे माझ्या घरात काय आहे?” त्यांनी जरा गळा खाकरला व ते म्हणाले, “योग्य जागी लावलेले बाबांचे फोटो.”

मी विचारले, “बाबांचे म्हणजे साईबाबांचे काय?”

“होय” तो उत्तरला.

“त्याबद्दल तुम्हाला एकदे आकर्षण का?” मी पुढी प्रतीप्रश्न केला.

“मी चार वर्षाचा असताना ते माझ्या स्वप्रात आले आणि माझा ताप पळाला, वडीलसुद्धा बरे झाले.” ते सांगू लागले. मध्येच थांबवून मी त्यांना विचारले. “पण आपल्याला चार वर्षाच्या वयाची आठवण कशी?” प्रश्न जरा खोचक होता पण त्यांनी ते मनावर घेतले नाही, इतके ते बाबांच्या आठवणीने तल्लीन झाले होते. हे पाहून मी त्यांना इत्थंभूत माहिती सांगण्याची विनंती केली. त्यांनी जे सांगितले ते थोडक्यात असे —

त्यांचे वडील कारवार येथील माजाळी गावचे रहिवाशी. त्यांचे नाव कृष्णा वैकटेश मांगले. वडील नोकरीला मुंबईला होते. हे घराणे मध्यम वर्गातले. मुंबईला ते वरळीच्या कोळीवाढ्यात रहात होते. आईचे नाव सुमती. त्यावेळी लक्ष्मीकांत चार वर्षाचा होता.

वडील अचानक आजारी झाले. डॉक्टरांनी त्यांना टॉयफॉइडचा ताप असल्याचा निर्णय दिला. त्यामुळे त्यांना आर्थर्सोड हॉस्पिटलमध्ये हलविण्यात आले. ५/६ दिवसांनी लक्ष्मीकांत आजारी पडला. दवाखान्यात आजारी म्हणून नव्याला पोहचविले आणि घरात चार वर्षाचा मुलगा आजारी. त्या माऊलीची काय त्रेधातिरपीट उडाली असेल याची कल्यनाच करवत नाही. रात्री एक वाजता मुलाचा डोळा लागलेला बघून ती माऊली मुलाचे कपडे धुण्यासाठी नव्यावर गेली. तिला बापडीला झोप कुठली? डोक्यात काळजीचा काहूर आणि कपडे आपटत होती. एक चित्त दवाखान्यात तर एक घरात



आणि हात प्राप्त कर्तव्य करत होते. तितक्यात आतून आवाज आला, “आई, आजोबा कुठे गेले?” चार वर्षाचा लक्ष्मीकांत विचारत होता. माऊलीच्या काळजात चर्च झाले. तिने ओळखले मुलाच्या डोक्यात ताप चढलाय. “देवा आता काय होणार?” नकळत माऊली बोलून गेली. तिने साबणाच्या फेसाचे हात पाण्यात बुडविले व हाताचा साबण गेला की नाही हे न बघताच पदराला हात पुसत ती आत आली.

मुलाच्या कपाळावर हात ठेवला, कपाळ तितकेसे गरम नव्हते. मग स्वप्नात ओरडला काय? माऊलीचे मन विचारात भग्न झाले.

“काय रे काय बडबडत होतास?” तिने पृच्छा केली.

“नाही, आई मी बडबडलो नाही,” मुलगा उत्तरला, “मी विचारले, आजोबा कुठे गेले?”

“अरे आता रात्रीचे दोन वाजले आहेत. सगळीकडे सामसूम आहे. आता कोण येणार? तुला की नाही ताप आलाय, म्हणून स्वप्न पडतात” आई समजावू लागली. पण मुलाला ते पटणार कसं? “नाही आई, आजोबा आले होते. तो माझ्या डोक्यावर फोटो आहे ना, त्या फोटोतल्या सारखेच होते ते.

माझ्या बाजूला बसले होते. म्हणाले, “.....”

आईने न राहून विचारले,

“काय म्हणाले?”

“ते म्हणाले, “.....”, मुलगा सांगू लागला, “तू दोन दिवसात बरा होशील आणि तुझे वडीलसुद्धा बरे होतील आणि तू जावून त्यांना दवाखान्यातून घेवून येशील.”

बिकट प्रसंगातही आईला हसू फुटले. मग ती बाळाला थोपटील म्हणाली, “तुझ्या तोंडात साखर पडो. झोप आता.” आणि ती त्याला थोपटू लागली. बाळ झोपला. माऊलीने कपडे आत आणून ठेवले व ती सुद्धा कलंडली. दिवसभराच्या श्रमाने ती सुद्धा चांगली झोपली.

माऊलीला जाग आली तेव्हा सूर्य बराच वर आला होता. ती गडबडीने उठली व लगेच सगळं आवरून ती दवाखान्यात गेली. नर्स म्हणाली, “आज काही सांगता येणार नाही, उद्या या.” घरातील मुलाच्या ओढीने पुन्हा तिचा प्रवास चालू झाला. घरात घेवून पहाते तो बाळ खेळत होते. त्याचा ताप गेला होता. पण त्याला विश्रांतीची फार गरज होती.

आजारी माणसाची शुश्रूषा परवडली पण आजारपणातून उठलेल्या मुलाला सांभाळणे कठीण. त्यात चौथं वर्ष म्हणजे पोरां द्वाढच असतं. तेव्हा त्याची समजूत घालून त्याला झोपवून ती जेवणाला लागली.

तो दिवस तसाच गडबडीत गेला. दुसऱ्या दिवशी पुन्हा ती दवाखान्यात गेली. डॉक्टर फेरी मारत होते. तिने नमस्कार केला. डॉक्टर म्हणाले, “मिस्टर मांगलेना उद्या घेवून चला. त्याची प्रकृती छान आहे. पण लक्षात ठेवा, काही खावू घालू नका. टॉयफॉइंड पुन्हा उलटला तर फार वाईट.” आणि ते पुढे सखले. नव्याशी चर्चा करून सुमती घरी आली. तिने ती आनंदाची बातमी घरात शेजान्यापाजान्यांना सांगितली. सर्वांनाच आनंद झाला.

दुसरे दिवशी तिने, टेक्सी केली व मुलाला बरोबर घेऊन दवाखान्यात गेली. काही सोपस्कार झाल्यावर नवऱ्याला घेऊन ती घरी आली. मुलाला फार आनंद झाला होता म्हणून वडिलांनी त्याला उचलून घेतले व घरात फिरु लागले. तेव्हा बाळ उद्गारला, “बाबा! बाबा!! हे आजोबा की नाही परवा आमच्याकडे आले होते. त्यांनीच मला सांगितले, “बाळ तू बरा होणार, तुझे वडीलपण बरे होणार व तू त्यांना दवाखान्यातून घेऊन येणार. बाबा, हे आजोबा कुठे असतात हो?”

मुलाच्या या बोबड्या प्रश्नाचे उत्तर देण्यापूर्वी वडिलांनी त्याला गादीवर ठेवले व फोटोला साष्टांग नमस्कार घातला. मुलाला हे काय तेच कळेना. तेवढ्यात सुमती तेथे आली. तिने सांगितले, “मुलगा स्वप्रात बडबडला म्हणून मी गप्प राहिले पण बाबा आत्याचे मला कळलेच नाही.” त्यांचे हे बोलणे न कळून मुलाने पुन्हा त्यांना आपल्या प्रश्नाची आठवण करून दिली.

“बाबा, आजोबांकडे कधी जायचे?”

बाळ, वडील गहिवरून सांगू लागले, “आपण जावू बरं का शिरडीला. त्यांना ‘साईबाबा’ म्हणतात, ते देव आहेत.”

“अहो पण ते माझ्याकडे आले होते,” मुलगा आपले मोठेपण सांगू लागला. आता याची समजूत कशी घालायची? वडिलांना प्रश्न पडला. ते म्हणाले, “ते जगात कुठेही जातात. आपल्या लोकांचे भले करतात. चल, आता आपण चहा घेऊ.”

इतके सांगून झाल्यावर लक्ष्मीकांत मांगलेनी आपल्या डोऱ्यावरचा चष्णा उतरविला व तो हातरूमालाने पुसू लागले. आता श्री. लक्ष्मीकांत मांगले ईलान फारमास्युटीकल मध्ये सिनीयर मेडिकल रिप्रेझेटीव आहेत. मागाहून घडलेल्या अनेक घटना त्यांनी मला सांगितल्या. मध्ये बरेच दिवस ते शिर्डीला मुक्काम करून होते. त्यावेळी त्यांनी एका भोंदू साईबाबाला रंगे हाथ पकडून दिले. आपण साईबाबांची उदी लावल्याशिवाय बाहेर पडत नाही. माझे घराणे साईबाबांचे भक्त आहे, हे सांगण्यास सुद्धा ते विसरले नाहीत, नव्हे त्याचा त्यांना अभिमान होता.

उदी म्हटल्यावर मला आठवण झाल्याने त्यांना मी विचारले, “आता आपणाकडे आहे काय?”

“घरात अगदी थोडी आहे....”

त्याचे वाक्य पूर्ण होण्याअगोदर मी माझ्या पूज्यस्थानी गेलो व एक प्लॅस्टीकची कुपी भरून उदी त्यांना दिली.

“संचालक मंडळाने मला भरपूर उदी दिलीय,” मी म्हणालो, यावर त्यांनी माझे आभार मानले. वेळ बराच झाला होता. दवाखान्यात लोक वाट पहात होते. त्यामुळे मी त्यांना बिदा केले. पण “आई, आजोबा कुठे गेले गड्डा” हे शब्द माझे कानात घुमत राहिले. आमच्या विज्ञान शास्त्राला असे न सूटलेले प्रश्न बरेच आहेत.





## कृपा दृष्टीचे फळ

सौ. नंदिनी माधव नाडकर

५ 'शकुंत', ९-के, जी.एस. कॉलनी,  
सरस्वती बाग, जोगेश्वरी, मुंबई-४०० ०६०.

पाच वर्षांपूर्वीची गोष्ट. माझ्या मुलीला एक उत्तम स्थळ आले होते. मुलगी घरी दाखवायला आणा असा निरोप होता. परंतु मुलगी आधुनिक विचारांची. ती म्हणे, ही दाखवण्याची पद्धत मला पसंत नाही, मी जाणार नाही. परंतु आम्ही सर्वांनी खूप समजावले तेव्हा ती जाण्यास तयार झाली व म्हणाली, ही दाखवून घेण्याची पहिली व शेवटची वेळ. ती तिच्या मोठ्या भावाबरोबर जात असताना, मी दारत उभी होते. मनात विचार आला, आता जर ही पसंत पडली नाही तर कठीण आहे

इतव्यात एक रिक्षा दारत थांबली. रिक्षाच्या मागच्या बाजूला श्री बाबांचा आशीर्वादाचा कोटी होता. रिक्षात कोणी बसले नाही किंवा उतरलेही नाही. म्हणजे मला दर्शन देण्याकरताच बाबा आले व शुभ घटना घडेल याचा निर्वाळा दिला.

रात्री मुलगा हातात पेढ्यांचा पुढा घेऊनच आला. पसंतीचा निर्णय ताबडतोब दिला होता. नंतर लग्नाची गडबड घरात सुरु झाली. बाकी सर्व ठीक होते. सुनेचा भाऊ कॅटरींग कॉन्ट्रॅक्टर असल्यामुळे तो प्रश्न नक्त होता. परंतु सोने एकदम कसे घ्यावे ही चिंता होती. एके दिवशी दुपारीच दार वाजले, बघते तो माझ्या यजमानांची (यजमानांचा पेशा शिक्षकाचा आहे) एक माजी विद्यार्थी दारत हजर. घरात कसली गडबड असे ती विचारू लागली. मी तिला मुलीच्या लग्नाची बातमी सांगितली. तिने विचारले, खरेदी वगैरे कधी करणार? हे म्हणाले, बाकी खरेदी हातातली आहे, सोन्याचाच जरा प्रश्न आहे. नंतर अवांतर गप्पा मारून ती मुलगी घरी गेली. चार दिवसांनी ती मुलगी परत आली व यजमानांच्या हातात एक बॉक्स दिला. उघडून पाहिले तो आत कंबर पळूऱ्यासारखा जुना सोन्याचा दागिना होता. ती म्हणाली, सर हा दागिना तुमच्या कामाता येईल. हे म्हणाले, तुझ्या पतीच्या परवानगीशिवाय कसा घेऊ? ती म्हणाली, हा माहेरच्या दागिना आहे. मला ह्याचा उपयोग नाही. मला ह्या दागिन्याची रोख रक्कम जागेसाठी लागेल. तेव्हा वर्षभराच्या मुदतीत तुम्ही ही रक्कम द्या. म्हणजे तुमचे सध्या काम होईल व माझेही पैसे खुले होतील. तसेच ह्या साड्या माझ्या मामाच्या दुकानातून आणल्या आहेत. बघा पसंत पडल्या तर! साड्या छानच होत्या व भाव पण वाजवी होते. सर्वांना साड्या आवडल्या. मुख्य म्हणजे नवरीला साड्या आवडल्या. त्यामुळे मुलीच्या दागिन्यांचा व साड्यांचा प्रश्न चुटकीसारखा सुटला. लग्न फार उत्तमरितीने पार पडले. सासरी मुलगीही सुखी आहे. ह्या सर्व घटनांमुळे मी मात्र चकीत झाले. काही कारण नसताना ती विद्यार्थी ओमच्याकडे येणे व अकलित मदत करणे, रिक्षा थांबून मला दिलासा मिळणे ह्या सर्वांचा एकच अर्थ होतो, बाबा भक्तांच्या अडीअडचणीला धावून येतात व अडचणींचा काटेरी मार्ग आपल्या कृपादृष्टीने फुलापानांनी बहरून टाकतात. भक्तांकडून कसलीही अपेक्षा न करता, भक्तांकडून ते अपेक्षित करतात नितांत श्रद्धा.

## अन् मी लेखक-कवि संमेलनात सहभागीही झालो

— डॉ. अनिल एन. मोरे  
साईधाम, धनसार (अल्याळी-आंबेकाडी),  
ता.पो. पालघर, जि. ठाणे.

१९७८ सालची गोष्ट आहे. मी बारावी सायन्स वर्गात शिकत असताना उंबरगोठणी-विरार ह्या गावी राहात होतो. याच गावातील साईभक्त श्री. विलास पंडितांशी माझी ओळख झाली. गप्पा मारीत असतानाच त्याचे चुलतबंधू सतिश पंडित व मी आम्ही दोघांनीही साईबाबांविषयी त्यांना बरेच छेडले. कोण साईबाबा अन् कोण काय? अशाप्रकारे नुकताच आमचा वादविवाद आटोपला होता. अन् एकाएकी माझ्या पोटात दुखू लागले. पंडितांनी मला चिमूटभर उद्दी दिली, ती मी घेतली व काही मिनिटातच माझी पोटदुखी नाहीशी झाली. मला झाला प्रकार आगळा आणि चमत्कारिकच वाटला. त्यांनी मला “श्री साईलीला” हा अंक वाचवयास दिला. योगायोगाने तो उद्दी विशेषांकच निघाला.

वाद तर कुठल्या कुठे गायब झाला. अन् मी बाबांकडे आकर्षिला जावू लागलो. मी ही साईलीला अंकाचा वर्णीदार झालो. श्री साईलीला मासिकात प्रसिद्ध होणाऱ्या भक्तांविषयीच्या अनुभवाने मला बाबांविषयी फारच जबळीक निर्माण झाली. अक्षरशः साईमध्येच रमून जायचं असं मी ठरवलं. दरम्यान “श्री साईलीला” ह्या अंकात कोण्या एका भक्तानं गणपती व श्री साईच्या एकत्वाचा उल्लेख केलेलाही वाचनात आला होता.

लहानपणापासूनच डॉक्टर व्हावं अशी इच्छा होती. बारावी पास झाल्यानंतर मुंबईतील सर्व मेडिकल कॉलेजमध्ये प्रवेशासाठी अर्ज भरले व वैद्यकीय विद्यालयात प्रवेश मिळालेल्या विद्यार्थ्यांच्या यादीत माझ्या नावाचा शोध घेऊ लागलो. माझं नाव कुठेच नव्हते. मी थोडाही निराश झालो नाही, विश्वास होता बाबांवर! श्रद्धेवर जगत रहण्याशिवाय गत्यंतर नाही असंच मनाशी ठरवलं. अहो, पण श्रद्धेलाही काही मर्यादा असावी ना? अर्थात तेव्हा बाबांच्या दुसऱ्या मंत्राची म्हणजे ‘सबुरीची’ मला कुठे कल्पना होती? डॉक्टर होणं आता दूरच रहीलं, मी बी.एस.सी. साठी प्रवेश घ्यायचंही निश्चित केलं. दिवस गणेशोत्सवाचे होते. मागेच लिहिल्याप्रमाणे श्रीसाई व गणपतीच्या एकत्वामुळे गणेश भक्तीत एक केगळीच ओढ होती. मला मेडिकलसाठी प्रवेश निश्चित मिळेल ह्याची मला आशा होतीच.

आणि मित्रहो काय सांगू! काय महिमा वर्णू माझ्या साईमाऊलीचा! अहो, दुसऱ्या दिवशी बी.एस.सी. साठी ॲडमिशन घ्यायला जायचा कार्यक्रम ठरला होता व मी सार्वजनिक गणेशोत्सवाच्या ठिकाणी होतो. धावत धावत माझा भाऊ आला म्हणाला, तुला मेडिकलसाठी प्रवेश मिळाला आहे. सर्व सर्टिफिकेट्सच्या ओरिजिनल कॉपीज आणि फी घेऊन बोलावलं आहे. आता आपणास प्रश्न पडला असेल की, केव्हा बोलावलं आहे? अहो ज्या दिवशी पत्र मिळालं त्याच दिवशी बोलावलं होतं. पण सर्वच अशक्य! संध्याकाळी आम्हाला हे पत्र मिळालं म्हणजे आलेली संधीही गेलीच. खरी परीक्षा होती



माझ्या बाबांची! आम्ही दुसऱ्या दिवशी मित्तल कॉलेज, चर्नीरोड येथे गेलो. पत्र कालच मिळालं त्यामुळे आम्ही ठरल्या वेळेवर यऊ शकलो नाही. त्यांना पत्रावरचा तारखेचा शिकाही दाखविला. आमचं म्हणणं कॉलेजच्या कर्मचाऱ्यांनी (ऑफिस स्टाफने) शांतपणे ऐकलं आणि माझा प्रवेश नक्की झाला. अहो, किती भाष्याचा दिवस हा! श्री साईबाबांनी दिलेला महाप्रसाद होता. मी अक्षरशः श्री साईचरणी नतमस्तक झालो. एखाद्या झुळकीप्रमाणे बाबांनी थोड्याश अवधीतच पोटदुखीनंतरच्या अनुभवानंतर दिलेला हा चमत्कारिक अनुभव होता.

आता व्यवस्थित अभ्यास करून बाबांच्या आशीर्वादाची व कृपादृष्टीची याचना करीत डॉक्टर व्हायचीच इच्छा होती. दरम्यान तीन वेळा शिर्डीत जावून आलो. पंधरा डिसेंबर १९८२ रोजी अंतिम परिक्षेचा शेवटचा पेपर झाला. आता सर्व काही बाबांवर सोपवलं. परीक्षा झाल्यावर शिर्डीला जायचा बेतही आखला, पण ते काही लगेच जमलं नाही. बरं रिझल्टच्या अगोदर तरी जाऊ म्हटलं तर तेही जमेना. रिझल्ट २४ जानेवारी ८३ रोजी येणार असे कळलं पण ह्या अगोदरच मी व माझ्या मित्राने (डॉ. सुदेश म्हात्रे) गुरुवार जोडून २-४ फेब्रु. १९८३ असा शिर्डीचा कार्यक्रम आखला होता. म्हणजे रिझल्टच्या अगोदर जाताच वैरेना. शेवटी निकाल आलाच. अर्थात फलकावर काही आला नक्हता, परंतु आतल्या गोटातून मला मी पास झाल्याचं कळलं होतं. त्यामुळे मनात कालवाकालव होती. शंकाकुशंका मनात यायच्याच. २७ जानेवारी रोजी फलकावर नंबर व २८ जानेवारी रोजी मार्कलिस्ट पाहिली अन् अगदी आनंदाचा पारा किती जलद गतीने चढू लागला असेल ते फक्त साईनीच जाणलं असाव. बाबांच्या कृपेपुढे माझं मत्सक पुन्हा त्यांच्या चरणावर झुकलं गेलं. आता २ फेब्रुवारीचा कार्यक्रम होताच. परंतु १ फेब्रुवारी पासून हॉस्पिटल मध्ये डचूटी (Internship) सुरु होणार. आता काय करायचं? असे करूया आपण उद्याच जाऊया का मी म्हात्रेला विचारलै. तो हो म्हणाला. आमच्या दोघांकडेही फैसे होते. आम्ही मुंबई सेंट्रलला जाऊन शिर्डीची तिकीट आरक्षित केली. व उद्याच आम्ही शिर्डीसि निघतो असं घरी सांगितले. दोन दिवस राहून वेळेवर हजर राहायचं समीकरण बाबांनी सोडवलं होतं.

आम्ही २९ जानेवारीस शिर्डीकडे निघालो. माझ्या हाती जानेवारी महिन्याचा “श्री साईलीला” हा अंक होता. वाचतावाचता ३०-३१ जानेवारी ह्या दिवशी शिर्डीत भरत असलेल्या नवव्या लेखक कवि संमेलनाबाबतची पत्रिका असलेल्या पानावर माझं लक्ष गेलं. अन् पुन्हा माझ्या आनंदाला उकळी फुटली. ठरवलं की, काही झालं तरी हे संमेलन मी पाहणार, ऐकणार. कारण बन्याच वेळा वाटे की, मी सुद्धा शिर्डीसि जाऊन कवि संमेलनात सहभागी व्हावे. परंतु त्यासाठी आवश्यक अट मी पूर्ण करू शकत नव्हतो कारण माझा लेख किवा कविता “श्री साईलीला” अंकात प्रसिद्ध झाली नव्हती.

१९७८ पासून मी “श्री साईलीला” हा अंक वाचीत होतो. त्यामुळे बन्याच लेखक कवींना त्यांच्या साहित्यामुळे ओळखत होतो. देवपूरकर, सांडभोर व विजय हजारे ह्यांच्याशी नुसतं बोलल्याने मी काही क्षणातच मैत्री जमवली. अगदी नाट्यमय व

आकस्मिक मैत्री जमवली अन् मी लेखक कवी संमेलनात सहभागीही झालो. अहो, इतकच काय पण ३० जानेवारीच्या रात्री 'भक्तनिवास' ह्या इमारतीत झालेत्या कार्यक्रमात (साईबाबांबदल काहीही विचार) मी भागही घेतला. आणि ह्याच संमेलनापासून प्रत्येक संमेलनात उपस्थित राहण्याचा कार्यक्रमही आखला.

अशा पद्धतीने फक्त संमेलन पहायचीच नव्हे तर त्यात मला भाग घ्यायची परवानगी नसतानाही बाबांनी किती सहजतेने मला त्यात सामिल केलं होतं. ह्यावरुन बाबांच्या कृपादृष्टीची साक्ष पटते व 'तुम्ही माझ्याकडे पाहा मीही तुमच्याकडे पाहीन' ह्या ओळीची सत्यता पटते.



## काय हा साईंचा चमत्कार!

कु. राजश्री वामन नाईक

आदर्श नगर, ४२/१२९२,

वरक्की, मुं. नं.-४०००२५.

२७ फेब्रुवारी १९८६ (गुरुवार) हा दिवस आठवला की, अजूनही तो प्रसंग डोव्यासमोर उभा रहातो. माझी सौ. आई काही महत्वाच्या कामाकरिता चार दिवसासाठीच गोव्याला माझ्या मावशीकडे गेली होती. सोबत माझे वडीलही होते. त्यांचे तिकडचे काम झाले व मुंबईला निघण्याच्या दिवशी सकाळी लवकरच आई उठली. उठून बाहेरच्या खोलीत जाता जाताच चक्कर येऊन कोसळून पडली आणि तिला रक्ताची उलटी झाली. माझ्या मावशीने लगेच तिच्या मिस्टरांना व माझ्या वडिलांना उठवले. त्यांनी लगेच तिच्या तोंडावर पाणी मारून उठवून बसवले. ती शुध्दीवर आली. तिला पलंगावर बसवण्यासाठी उठवले तर परत रक्ताची उलटी झाली. माझी मावशी गोव्याला खेड्यात रहात असल्याने तिकडून एवढ्या सकाळी हॉस्पिटलला (फोंड्याला आहे) जाण्यासाठी वाहनाची सोय होणे शक्य नव्हते. परंतु श्री साईंच्या कृपेने गावात एक ट्रक आदल्या दिवशी आला होता. त्या ट्रकच्या वाहन चालकाला विनंती करून आईला कसेबसे ट्रक मध्ये घातले व फोंड्याला हॉस्पिटलला जाण्यासाठी घेणून ट्रक निघाला. ट्रक सुरु होतो तोच आईला रक्ताची तिसरी उलटी झाली व आई बेशुद्ध पडली. या उलटीतून रक्ताचे घट्ट तुकडे पडले. सर्वजण फारच घाबरून गेले. हॉस्पिटलला आईला लगेच सलाईन लावण्यात आले व डॉक्टरांनी चोवीस तासांचा अवधी दिला. माझे वडील आईला सारखे उदी लावत होते व साईबाबांचा धावा करत होते. साईबाबा आपल्या भक्ताच्या हक्केला धावून आले. चोवीस तासाच्या आत आईने डोळे उघडले. श्री साईबाबांनी प्रत्यक्ष दाराशी आलेल्या मृत्यूला फिरवून लावले.

## मुलाचा ताप उतरला

अधिकृता श्री. पी. डी. काळे  
बी.ए., एल.एल.बी.  
सहाय्यक लोक अभियोक्ता,  
द.म. रेत्वे, पूर्णा (जे),  
जि. परभणी.

माझा घाकटा मुलगा चि. साईप्रसाद (वय ४ वर्षे) दि. १२-८-८६ रोजी सायंकाळी साधारण तापाने आजारी पडला. दुसऱ्या दिवशी सायंकाळी ७-८ च्या सुमारास ताप १०५ पर्यंत चढला. अल्पवयामुळे व तापाचे प्रमाण अधिक वाढल्याने कु. साईप्रसाद काहीबाबी बरळू लागला, माणूस ओळखेनासा झाला. डॉक्टरांना पाचारण केले, औषधेपचार झाला, पण उपयोग काही होत नव्हता. आम्ही पार घाबरून गेलो होतो. साईबाबांच्या प्रतिमे समोर जावून बाबांना भक्तिभावाने हाक मारली, उदी मुलाला लावतच होतो. डॉक्टरने सांगितल्याप्रमाणे मुलाला दोनदा औषध दिले, पण मुलाला उलटी झाल्याने ते बाहेर पडले. तोपर्यंत रात्रीचे ९ वाजले. पुन्हा एकदा साईबाबांना आर्त स्वराने हाक मारली व मुलाला वाचविण्याविषयी किंवर्णी केली. आणि काय आश्वर्य! जो मुलगा मिनिटापूर्वी काहीबाबी बरळत होता, तोच मुलगा ९.१५ वाजता शांत झोपी गेला. रात्री १२.४५ वाजता उठला तो प्रसन्न चेहऱ्याने आणि पूर्ववत बोलू लागला.



## साई तारी त्यास कोण मारी

— सौ. शुभांगी तुकाराम सावंत

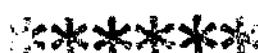
ओ ९/२, पार्क साईट कॉलनी,

विक्रोळी (पश्चिम), मुंबई — ४०० ०७९.

दि. ३० जून १९८६ चा जणू काळ दिवस! माझी बहिण सांताकूळजाला रहाते. ३० जून १९८६ रोजी सकाळी घरातील सर्व कामे आटपून छोट्या मुलाला शाळेत पोहोचवायचे म्हणून ली स्वयंपाकाच्या धांदलीत होती. भात, डाळ कुकरच्या भांड्यात घालून कुकर लावला व छोट्या बंटी बरोबर त्याच्या शाळेच्या तयारीला लागली. नेहमी प्रमाणे तिने कुकर लावला होता. ठरलेल्या वेळात कुकरची शीटी वाजली पाहिजे होती ती वाजलीच नाही. आणि एकाएकी काय होते आहे हे लक्षात येण्यापूर्वीच संपूर्ण कुकर वर उडून स्फोटासारखा आवाज करीत छतावर आदकला. कुकरच्या तव्हाचा व कुकरच्या झाकणाचा तसेच आतल्या भांड्यांचा चेंदामेंदा झालां व तो चेंदामेंदा झालेला कुकर भांड्यासहित जसा वर उडाला तसाच तो परत खाली आला व परत पेटत्या स्टोव्हवर पडला. स्टोव्ह सुद्धा त्या दणक्याने फुटला. घासलेट सर्वत्र पसरले गेले. तरीही घासलेटने वा स्टोव्हने पेट घेतला नाही. कुकरमधील भांड्यातील भात व डाळ छतावर आणि खोलीत सर्वत्र सडा

होऊन पडले होते. वीजेचा बल्ब फुटून त्याचे तुकडे सर्वत्र उडाले. पण येवढे होऊनही स्टोक्हपासून व उडालैल्या कुकर पासून अवघ्या तीन फुटावर असलेल्या माझ्या बहिणीस किंवा छोट्या बंटीस जरासुधा इजा झाली नाही. पण या सर्व धक्क्याने माझी बहिण पार घाबरून गेली होती. तिच्या तोऱ्हून शब्दही बाहेर पडत नव्हता. शेजारी आवाजाने धावून आले व पाणी पाजून बहिणीला सावध केले. श्री साईबाबांची कृपा म्हणूनच हा चमत्कार घडला, अन्यतः विचारच करणे नको! माझी बहिण साईभक्त आहे. सकाळी आंघोळ झाल्यावर प्रथम साईनाम स्मरण करील व त्यानंतरच चहा घेईल. तिच्या तोऱ्ही सतत साईनाम असते.

यंद्या दिवसापूर्वीचीच घटना आहे. माझी बहिण सकाळी उठल्यावर दार उघडते तेही पाहते ते असे, उंबरठ्या जवळच एक पुडी पडलेली होती. कसली पुडी म्हणून तिने उघडून पाहिले तर त्या पुडीत पिजर, हळद व तांदूळ होते. कोणाची तरी ती करणी असावी. बहिणीने लगेच ती पुडी गटारात फेकून दिली व साईस्मरण करून म्हणाली, “बाबा, मी कोणाचे वाईट केले नाही हे. जे करून कोणी टाकले आहे, ते तुमचे तुम्हीच बघून घ्या. तुम्हीच माझे व माझ्या मुलांचे रक्षणकर्ते! मी विधवा आहे माझे तुमच्या शिवाय मायेचे कोणी नाही.” बाबांनी तिची हाक ऐकली असावी. व या गंभीर प्रसंगातून तिला वाचवले. “साई तारी त्यास कोण भारी”



## जशी श्रद्धा तसा अनुभव

श्री. विजयसिंह शंकरसिंह परदेशी (रजपूत)

विजय सॉ मिल, ३६७ शनिवार पेठ,

सातारा.

साधारण ४ ते ५ वर्षपूर्वीची घटना. माझा इमारती लाकडाचा व्यापार सातारा येथे आहे. मी अलणावरला लाकूड खरेदीसाठी जात असतो. जाताना माझा एक मुक्काम बेळगाव येथे होतो. (तेथे माझी सासूरवाडीपण आहे.) सदर मुक्कामात मी टिळकवाडी रेल्वेगेट शेजारी असणाऱ्या साईमंदिरात दर्शनास जातो. मंदिर छोटेसे परंतु अति सुंदर, प्रसन्न वातावरण व त्यातील श्री साईची मूर्ती अत्यंत प्रासादिक, पुजारी व मंदिराचे व्यवस्थापक अत्यंत प्रेमल त्यामुळे माझे मंदिराकडे जाणे वाढून जवळीक निर्माण झाली. असेच एकवेळ गेलो असताना व्यवस्थापकांनी मला आग्रहपूर्वक सांगितले की आमच्या मंदिराच्या स्थापनेचा दिवस उद्या असल्यामुळे साईना अभिषेक, महापूजा व उत्सव आहे, करिता संध्याकाळी शेवट ८.३० पर्यंत येऊन दर्शन व प्रसाद घेऊन जा. मी त्यांना सांगितले, सकाळीच मी अलणावरला लाकूड खरेदीस जाणार आहे, जास्तीत जास्त प्रयत्न करून संध्याकाळी येऊन जाईन. दुसऱ्या दिवशी खरेदीसाठी लवकरच अलणावरला गेलो. माझ्या अपेक्षेपेक्षा उत्तम व खस्त माल मिळाला. मनास अत्यंत आनंद झाला कारण



की आता द्रान्सपोर्ट एंजेंट कळून मालासाठी ट्रक घेणे व मालाचे लोडींग ड वाजेपर्यंत होऊन आपण ७ वाजेपर्यंत बेळगावला जावून साईचे दर्शन व प्रसाद घेणार, परंतु नियतीला ते कळूल नक्हते, मला ५ वाजेपर्यंत ट्रक मिळाला नाही व त्यानंतर मिळून फायदा नाही करिता मी उरवले की ट्रक लोडिंग उद्या परत येऊन करु व आता मिळेल त्या वाहनाने बेळगावला जावू, शेवटच्या दोन एस. टी. त जागा मिळाली नाही. सहानंतर साडेसहा वाजले, माझ्या मनास असेत वाईट वाटले, मन नाराज झाले व मला सोडून केव्हाच बेळगावला निघून गेले. मी शरीराने फक्त विभन्नस्क वाट चुकलेल्या पाडसा श्रमणे माऊलीकडे जाण्यासाठी अल्पणावरच्या रस्त्यावर ब्रायेक वाहनधारकास विनवण्या करु लागलो. अखेर संध्याकाळी ७.४५ वाजता एका ट्रकवाल्याने मला घेतले. मी गाढीत बसलो, आनंद झाला, क्षणात नाराज झालो कारण टिळकवाडी साईमंदिसची शिस्त असेत कडक. मंदिर तर ८.३० ला बंद होणार, अल्पणावर ते बेळगाव ४० मैल अंतर, आता वाजलेत ७.४५, आपण ८.३० पर्यंत जाणे कसे शक्य आहे? संपूर्ण दिवसभर जेवण नाही, श्रम भरपूर व अंतःबरणात माऊलीची ओढ. त्यामुळे नकळत माझ्या डोक्यात अश्रु आले. ते पुसले व मनोमन साईमाऊलीस बोललो, खरेखरीच तुझ्या चरणी माझी सेवा रुजू असेल तर तू मला निश्चितच दर्शन व प्रसाद भेट देशील असे म्हणून एकसारखा धावा, जप चालू केला. ट्रक टिळकवाडी रेल्वेगेट जवळ घेताच मी द्वायफ्हरला थांबणे विषयी सुचिले. त्यास ५ रुपये देवून खाली उतरलो. व घड्याळात पाहिले तर ९ वाजलेले, मला घड्याळावर विश्वास क्सेना कारण १० टन मालवाहू ट्रक ४० मैल अंतर सव्वा तासात आला होता. मंदिर एका फलाशावर असले कारणाने मी जवळ जवळ पळतच मंदिराकडे गेलो. पहातो तो काय?

मंदिराच्या प्रवेशद्वाराचे लोखंडी शटर २/३ निम्म्याहून अधिक खाली ओढून घेतलेले होते. पायच्या चढून कानोसा घेतला. एक वेडसर इसम मंदिराच्या सभागृहात श्री साईच्याकडे नजर लावून बसला आहे व व्यवस्थापक त्यांच्या जागेवरुनच त्रासलेल्या स्वरात बोलत आहेत, 'अरे अर्धा तास झाला. तुला बाहेर जा म्हणून आम्ही सांगतो सर्व लोक कंटाळून निघून गेले. मी एकटाच राहिलो.' मी स्वतः मंदिरात प्रवेश केला. मला पाहताच ते मला म्हणाले, या, बाबांचे दर्शन घ्या व माझ्याकडे या. मीच भ्रसाद देतो कारण पुजारी पण गेले. मी सदगदीत अंतःकरणाने साईमाऊलीच्या चरणावर भ्रसाद ठेवले व मला आनंदाश्रू आले. पाच प्रदक्षिणा घातल्या व व्यवस्थापकांकडे प्रसाद घेऊ लागलो, इतव्यात! मंदिरात बसून राहिलेल्या त्या व्यक्तीचा आवाज आला, अहो आम्हाला बराच वेळ बाहेर काढत होता ना आता आम्ही जातो आमचे काम झाले आहे.

नंतर मंदिरास कुलुप लावताना व्यवस्थापकांनी मला सांगितले, पाच तास झाला हा वेडसर मंदिरातून हलला नाही बघा व आता स्वतः मनाने निघून गेला. कोठे गेला बेर? त्याच्यामुळे तुम्हाला दर्शन झाले.

ती विभूती वेडसर होती का? कोण ते मी मनोभन जाणले! बाहेस यारीचे दर्शन पुढ्हा केले व साईनामाचा जप करीत अतिआनंदाने पाहुण्यांच्या घराकडे मार्गस्थ झालो.

## साईभाऊली हाकेला धावली

— भारती मोहन लवेकर

गुडहोप चेबर, 'बी' ब्लॉक, खो. नं. ६९,

काळाचौकी,

मुंबई नं. ४०००१२.

१९८४ मध्ये मुंबईत सगळीकडे दंगल चालू होती. सगळीकडे संचारबंदीचा आदेश होता. तेहा कोणीही रात्री आठच्या नंतर बाहेर पडत नसत. त्यादिवशी माझा भाऊ आपल्या मित्रांकडे जातो म्हणून सांगून गेला होता. रात्रीचे दहा-बारा वाजले तरी तो परत आला नव्हता. आम्ही सर्वजण काळजीने घेजार डालो. आम्हाला चैन पडत नव्हती. त्यावेळी मी माझा उपाय सुरु केला तो म्हणजे साईबाबांचा धावा करावला सुरवात केली. तरी तो परत आला नाही व नंतर साईबाबांना म्हणाले की, बाबा माझा भाऊ जेथे असेल तेथे सुखरुप असू दे, देवाने माझी हाक ऐकलीच म्हणायची. सकाळी वडील देवाजवळ दिवा लावत असताना भाऊ दरवाजात हजर झाला. तो सांगू लागला की, तो ज्या ठिकाणी राहिला होता तेथे मोठी दंगल झाली होती परंतु त्यांना काही इजा झाली नाही. ही साईबाबांचीच कृपा! म्हणून म्हणतात की, 'भगवान के दरबार में देर है अंधेर नही' ते अगदी खंग आहे. माझा भाऊ उशीरा का होईना पण सुखरुप घरी परतला. अशा ह्या कृपालू, दयावंत बाबांना कोण विसरेल? बाबांची किती सुती केली तरी ती कमीच आहे. ते माझ्यासारख्या सामान्य माणसाला जमणार नाही.



## अंतज्ञनी श्री बाबा

— श्री. सूर्यकांत मा. गजे

१९८८/म-७, महाराष्ट्र हौसिंग बोर्ड कॉलनी,

गोखले नगर, पुणे - १६.

श्री साईनाथ महाराज दयावंत आहेत. कृपावंत आहेत. त्यांची कृपा झाली तर अशक्य गोष्टी शक्य होते. श्री बाबांचे कार्य वात्सल्याने ओर्थंबलेले आहे. अडीअडचणीला धावून येणारे श्रीबाबा आपल्या भत्ताला अन्न-वस्त्र—निवारा इत्यादीपासून वंचित ठेवतीलच कसे? हे सर्व सांगण्याचे प्रयोजन म्हणजे मला आलेला एक रोमहर्षक अनुभव!

आमच्या शियाजी नगर येथील श्री साईनाथ महाराजांच्या मंदिरात दर गुरुवारी असंख्य भक्त येत असतात. अशाच एका गुरुवारी माझा एक मित्र मंदिरात श्री बाबांच्या दर्शनासाठी आला होता. आरती झाल्यावर तो माझा शोध घेत माझ्याकडे आला आणि म्हणाला — अरे, तुला महाराष्ट्र हौसिंग बोर्डचा ओनरेस्टचा फॉर्म पाहिजे का? माझ्याकडे आहे एक."



खतःचे घर हवे असे कोणाला बरे वाटणार नाही? सरकारी क्वार्टीसध्ये किती काळ रहाणार? व्यावहारीक दृष्टीने या फॉर्मचे महाज मला वाटलेच परंतु तो फॉर्म मंदिराते श्री बाबांच्या साक्षीने मला जिवला याचा अधिक आनंद झाला. मी तात्काळ होकार देऊन फॉर्म घेतला. दुसऱ्याच डिकशी हाडसिंग बोर्डच्या अऱ्फीसात जाऊन फॉर्म देखून सुझा आलो.

काही दिवस गेले. अशाच एका गुड्यापी श्री बाबांची आरती झाल्यावर मी प्रंदिराचे पुजारी श्री. राम बेलसरे यांना म्हणालो, “गुरुजी, महाराष्ट्र हाडसिंग बोर्डजा अर्ज मी भरला आहे. मला फ्लॅट मिळेल का? श्री बाबांचा कौल घेता का?” “अवश्य!- हो किंवा नाही ते बाबा सांगतीलच” श्री. बेलसरे उत्सर्ले. नेहमीच्या त्यांच्या शिरस्याप्रमाणे त्यांनी श्री बाबांची फोटोन आर्थना केली. एक झेंडूचे फूल श्री बाबांच्या मूर्तीच्या डाव्या खोडावर हारांच्यापध्ये खोचून ठेवले. ते फूल जर श्री बाबांच्या मूर्तीच्या डाव्या बाजूला पडले तर काम होणार नाही. उजव्या बाजूला पडले तर काम होणार व फूल पडलेच नाही तर श्री बाबा आता काहीचे निर्णय देल इच्छित नाहीत. श्री बाबा काय निर्णय देतात इकडे आमधे लक्ष लागले होते. इतक्यात श्री. बेलसरे उद्गारले, “तुमचे काम होणार, तुन्हाला फ्लॅट मिळणार, फूल उजव्या बाजूला पडले!”

“पण गुरुजी, उजव्या बाजूला फूल पडल्यावे मला दिसलेच नाही” असे मी म्हणतो न म्हणतो तोच श्री बाबांच्या फोटोला लावलेला एक दार अचानक गळून उजव्या बाजूला पडला आणि मला आश्चर्याचा धक्काच लसला. श्री बाबांनी होकार दिला होता.

थोड्याच दिवसांत मला महाराष्ट्र हाडसिंग बोर्डचे पत्र आले, ओनरशिप फ्लॅटसाठी माझा नंबर लागला होता. अल्पावधीतच आम्ही नवीन फ्लॅटपध्ये रहावयास गेलो सुझा!

केवढी ही बाबांची कृपा! श्री बाबा कृपालू आहेत तसेच अंतिमी पद आहेत. फ्लॅट मिळण्याच्या कितीतरी दिवस अगोदर श्री बाबांनी नरह होकार दिला होता.

## भाव तेथे देव

— सौ. निर्वता, डिं. राजे  
सिलाल भुवन,  
राजारामपूरी, ७ वी गल्ली,  
कोल्हापूर.

मला ह्या खेपेला शिरडीला कवि-लेखकांचे जे सम्मेलन झाले, त्याचे आमंत्रण आले होते. परंतु यजमानांच्या प्रकृतीच्या कारणास्तव मी जाऊ शकले नाही. मी घरकामात व्यग्र असतानाच माझ्या मनात सारखे येत होते की यामनवमी उत्सव किती उत्साहाने साजरा होईल. जे लोंक त्यावेळी शिरडीत जमतील ते किती भाग्यवान असतील. त्यांना प्रसाद वगैरे सर्व मिळेल परंतु मला या सर्व कार्यक्रमांना जाण्याची जरी उल्कट इच्छा असली तरी मी त्यात सहभागी होऊ शकत नाही, ह्याची सारखी खंत वाटत होती.

दर गुरुवारी सहकरणी आम्ही श्री साईबाबांची व इतर देवतांची आरती करतो. त्यावेळी नमात दिनार प्रोटोट होते की, शिरडीला रामनवमी उत्सवात किंतीतरी लोक जमतील, शुक्रवारी प्रसाद घेतील व धन्य होतील. आण भाव त्यातले एक असणार नाही. ही रुखरुख नमाता लागून राहिली होती. इतनवात आमची गुरुवारची आरती सुरु करण्यापूर्वी आमचे स्वेही व त्याच्या सांभाग्यवती देवे आले. त्यांची बदली नुकतीच कोल्हापूरूप कोळेपोर्डीला झाली आहे. त्यांमी आल्याआल्या श्री साईबाबांच्या प्रसादाचे पॅकबंद पार्कर्ट माझ्या हातात दिले. कोल्हापूरुला येताना बाटेत ते शिरडीला श्री साईबाबांच्या दर्शनाला चालले असताना त्यांना प्रसाद म्हणून पुजार्यांनी हे पाकिट दिले होते, ते तसेच त्यांनी मला दिले.

सदर घटना गुरुवारी १७.४.८६ म्हणजे रामनवमीच्या आदल्या दिवशी घडली. आरतीस सुरुवात करण्यापूर्वीच श्री साईप्रसादाचे पाकिट हातात पडल्याक्कर मला किंती आनंद झाला हे शब्दात लागून करण्यास मी असमर्थ आहे. मी मनात विचार करते काय, प्रसाद यांचे येतो काय, ही सर्वच अज्ञतिप्रत घटना आहेत.

बाबांची लिला अग्राध आहे. त्यांचे चरणी मी लीन आहे. आमच्यावर त्यांनी सतत अधीच कृत हेलाची ही आमची त्याच्या चरणी नम्र प्रार्थना!



## ही तर खाईची लीला

— श्री. किशोर एम. शिवलकर  
केदीय कर्मचारी वसाहत,  
काणे नगर, ऑटोप हिल,  
मुंबई नं. ३७.

नुकतेच आम्ही अष्टविनायक दर्शनासाठी आशम बसने गेलो होतो. आम्ही आठाही गणपतीचे दर्शन मनोभावे घेतल्या नंतर शिवनेरी किल्ला केवळ ऐतिहासिक आठवण म्हणून पहावयास गेलो होतो. गड पाहून उतल्यानंतर सर्वजण बसमध्ये बसले. मी व माझे दोन तीन मित्र आणि एक वृद्ध रुदी असे पाच सहाजण बसच्या बाहेर होतो. गाडी उताराकर उभी होती. तेव्हा गाडीच्या चाकांना दगड (उटी) लावले होते. दगड काढल्यानंतर गाडी सुरु झाली. लगेचच इंग्रजी 'यु' आकाराचे वळण होते. व पुढे खूप खोल दरी होती. गाडी वळण घेत असतानाच चालकाचा गाडीवरील ताबा सुटला व आमची बस दरीत कोसळली. आम्ही बाहेर असणाऱ्यांनी साईराम, साईराम, साईबाबा बाचवा असा धावा सुरु केला. व पुढे काय होईल याचा विचार न करता गाडीच्या दिशेने दरीत उड्या मारल्या. खरेखरच बाबांनी आमची हाक ऐकली. घहातो तर बस एका छोट्याशा झाडाकर जाऊन आदळली व जागच्या जागीच थांबली. आम्ही जवळ जाऊन गाडीच्या खिडक्याच्या काचा फोडल्या. अवघ्या दहा ते पंथरा मिनिटांत गाडीतील सर्वांची सुटका केली. बाबांच्या



कृपेने सर्वजण बाचलो. फक्त किरकोळ जंखभा झाल्या पळवलेच! ते झाड जर नसते तर खाली १०० ते २०० मीटर खोल दरी होती. आमचे काय झाले असते याची उल्घनाच. न केलेली बरी. आता हे पहा, एकडे नव्हे तर ताबडतोब एक टेपो तेथे आला. त्याच्या मदतीने गाडीतील जंखमी व्यक्तीना आम्ही जुन्नरच्या इस्पितव्यात घेवून गेलो. टेपो पुण्याचा होता. तो जुन्नरला सिमेंट घेऊन चालला असताना ड्रायव्हरच्या मनात शिवनेरीला जायची इच्छा झाली. व तो गडावर आला. अगदी आवच्या घटतीला आल्या सारखा. शेवटी जुन्नरच्या एस.टी. डेपोच्या व्यवस्थापकांनी देखील जुन्नर — ठाणे एस.टी. त जागा करून दिली. व आम्ही सर्वजण सुखरुप घरी परतलो.

त्या झाडाची जाडी केवळ दोन हातांच्या पंज्यात बसावी एवढीच. परंतु आमची गाडी तेवढ्यानेच थांबली. खरेखरच आमच्या हाकेला साईबाबा झाडाच्या रूपाने मदतीला घावून आले. ते झाड आज जरी पाहिले तरी कोणाला विश्वास बसणार नाही, की, याला एखादी बस अडकली असेल व त्यातील सर्व प्रयुक्त प्रवासी सुखरुप असतील.

बाबांच्या कृपेने आम्हाला पुर्जांच्या लाभला. आता फक्त बाबांच्या सेवेत या पुढील माझे आयुष्य राहो अशी बाबांना मी प्रार्थना करतो.



## शरण मज आला आणि बाबा ऐसा, दाखवा दाखवा औसा कोणी!

— सौ. सुशिला बामन नानिवडेकर

मु. घो. चेंबूर,  
डी ८७/३, गावठाण, बारेवडेकर, जाडी,  
चेंबूर, मुंबई ७१.

मी २५ वर्षांपासून बाबांची आळ्या हातून घडेल तरी सेवा करीत आहे. मला भरपूर अनुभव आले आहेत. परंतु मी ते कधी साईलिलेत दिलेले नाहीत. मी यंदाचे गुरुपौर्णिमे पासून दादरच्या साईनिकेतन मध्ये बाबांचे दर्शन घेऊन साईलीला अंक सुरु केला. त्यात मी इतरांचे साईबाबांविषयीचे अनुभव बाचले व त्यात कित्येक भक्तांनी आपल्याला प्रत्यय आल्यावर लेख दिले आहेत. सध्या घरच्या काही कारणांनी मी निराश आहे. मी वर्षातून एकदा तरी शिर्डीला जाते. तेथे राहून मला जी सेवा करता येते ती मी करते. घरामध्ये मुले पदवीधर झाली अथवा नोकरीला लागली म्हणजे बाबांचे पूजन शिर्डीला जाऊन करायचे ही माझी वहिवाट आहे. कोणतीही चांगली गोष्ट झाली म्हणजे बाबांकडे जायचे, तिकडे जाताना मला पैशांची किंवा कशाचीच अडचण येत नाही. अनेक वर्षे माझे पोट दुखत आहे. परंतु औषध समजून मी बाबांची उंदी व बाबा माझे सर्वस्व मानते. बाबांच्या भक्तीपासून माझे घरातील आर्थिक, शैक्षणिक सर्व चांगलेचे घडत आहे. परंतु आमच्या मोठ्या चिरंजीवाचे बाबतीत मी खूप हताश आहे. त्याची

तवेत बरी नखत्यास तो कामाकर जात नाही. लाला दोन मुले आहेत. त्याचप्रमाणे माझ्या दुसऱ्या दोन मुलांना लग करण्याची बुद्धी नाही. मोठा मुलांना आपला संसार सांभाळण्यास उड्युक्त होऊ देऊ मुलांना लग करण्याची मुद्दुदी होऊ देहीच साईचरणी प्रार्थना!

माझे भयंकर पोट दुखणे काळीनी दृष्टीत देऊन करी केले. त्याचप्रमाणे माझे माझी घाकटी मुलगी नेहमी आजरी असायची त्यावेळी आर्थिक दुर्बलतेमुळे औपथे विकल घेऊन उपचार करण्याची ऐपत नव्हती. तेव्हा यी मुलीला शिरडीला जाऊन बाबांच्या पायाकर नेऊन घातली व संगितले की घाडे उपाय आता हरले. तुमच्या पायाकर खालण्याचा माझा शेवटचा उपाय केला. तरी तुम्ही तिला बरी करा असे साकडे बालून घरी आले. आशर्य असे की तिला शिरडीद्वारा आत्यानंतर चांगले वरे वाटले. आता ती विवाहित असून तिला एक वर्षाची मुलगी आहे. व ती आपल्या घरी अनंदात आहे.



## जळा मर्वी जैसा भाव तसा तैसा अनुभव

लौ. भारती भा. चवळाडा

मालन मैजान, रसा मजला, रुप्र नं.१४,

बाबुश्वर चक्रेकर मार्ग, गोवाले रोड (दक्षिण),

दादर, मुंबई-४०० ०२८.

दीन वर्षापूर्वीची जुलं अहिन्यातील गोष्ट! माझा मुलगा काविळीने आजारी होता. लाला उडून वसण्याची देखील ताकद नव्हती. दुसरे म्हणजे त्याची चाचणी परिक्षाही जबल आली होती. त्यावेळी मी बाबांना अगदी मनापासून कलबद्धून प्रार्थना केली की, बाबा तकला तक्कर वरे वाटू द्या. त्याची फ्रीक्षा जबल आली आहे. आणि त्याचा अभ्यासही द्रुत आहे. तेव्हा तुमची उदी मी त्याला काविळीवरच्या औषधाद्युन देत आहे. त्याचप्रमाणे खरेखर ५/६ दिवसात तो बरा झाला. घरातल्या घरात हिंदू फिरु लागला व परिक्षेतही चांगल्या माळीने व नंवराने पास झाला. त्यावेळी मी बाबांना न्हणाले होते की, मुलाला वरे वाटल्यावर मी मला आलेला तुमचा अनुभव साईलीलेत फटवीन. त्याप्रमाणे आज मी हा अनुभव साईलीलेत देत आहे. खरे म्हणजे यापूर्वीच हा अनुभव द्यायला हवा होता घंटु काही अडचणीमुळे तो शहूनच गेला होता. शेवटी बाबांच्या कृपेने तो आज साईलीलेत देत आहे.

असारीतीने बाबांच्यावर आपण कोणतीही गोष्ट श्रद्धापूर्वक सोपवली की त्यातून बाबा आपली हव्यूहव्यू सुटका करतात. सध्या सुद्धा मी फार मोठ्या संकटात आहे ते देखील मी बाबांवर सोपविले आहे. त्यातून हव्यूहव्यू का होईला बाबा माझी सुटका करतील. कारण याबाबांदे एकच सांगणे आहे की, श्रद्धा आणि सदृशी धरा. हव्यूहव्यू तुम्हाला संकटातून याहेर पडग्याचा मार्ग सापडेल.

## व्यक्त

— श्री. दत्ता गणपत माने  
आनंद बिल्डींग, ब्लॉक नं. ३,  
हवा हीरा पार्क, कुणर,  
मालाड (पूर्व), मुंबई नं. १७.

शिर्डीला जाणाऱ्याला अनुभव (प्रचिती) हा येतोच! 'मी नीत्य जिवंत' हे शब्द श्रीसाई सत्य करून दाखवतात व आपली प्रचिती श्रद्धावानांना देतात, श्रद्धावानांना अनुभव आला नाही असे होत नाही. अनुभवातून ईश्वर व्यक्त होतो. हिंदू शास्त्रांनी सांगितलेली गुरुप्रचिती, आत्मप्रचिती व शास्त्रप्रचिती या तिन्ही प्रचित्या अनुभवाने घ्या असे मंत्रदृष्ट्या (मंत्राचा प्रत्यक्ष अनुभव घेणाऱ्या) ऋषींनी हजारो वर्षांपूर्वी लिहून ठेवलेले आहे. दृष्टी, सर्प, गंध, शब्दरूपाने ईश्वर अनुभवास येतो हे ऋषी व संतांनी ऋचा व अभंगातून सांगितलेले आहे. 'अनुभवाबीण मान डोलवू नको' असे संत म्हणतात. अर्थात त्यासाठी श्रद्धा, विश्वास व साधना यांची आवश्यकता आहे.

श्रीसाईबाबांनी हयातीत व त्यानंतर आजतागायत अनेकांना अनेक अनुभव दिले आहेत. मला आलेला अनुभव याप्रमाणे, माझे रेही श्री. हीलेंकर, श्री. घुमे व मी शिर्डीला १८ डिसे. ८४ ला पहाटे पोहचलो. स्नान अभिषेकादी सर्व विधी होऊन सायंकाळी मंदिरात बसलो असताना त्यावेळी एक महिनाभर माझ्या मनात एक सुट्टीओ चालू करावा असे वाटत होते, ते बोललो. श्रीसाईबाबांना अनुभव द्यायचा असेल तर आजपासून एक महिन्याच्या आत जागेपासून ते उद्घाटन पर्यंतच्या घटना घडल्या तर त्याला मी अनुभव म्हणेन. त्यानंतर सुट्टीओ झाला तर माझे प्रयत्न समजेन. श्रद्धा सबुरीचा सल्ला न मानता ही केलेली मागणी म्हणजे माझी मोठी चूक होती. माझ्या श्रद्धेमुळे श्रीसाईबाबांनी ती चूक पोटात घातली. या माझ्या बोलण्यावर माझ्यापेक्षाही अत्यंत श्रद्धा असलेले श्री. हीलेंकर त्यावेळी बोलले, तुम्ही समाधी मंदिरात बसून बोलला आहात तुमचा फोटो सुट्टीओ एक महिन्यात चालू झाला असे समजा.

त्यानंतर घटना भराभर घडल्या त्याही अनपेक्षित. सुट्टीओला लागणारे सर्व सामन एका गरजवंतने स्वस्तात मला विकले, जागाही स्वस्तात मिळाली व या सर्वांसाठी लागणारे पैसे दोघा मित्रांनी दिले. माझ्याकडे या सर्व खर्चाच्या एक पंचमांश एवढेच पैसे होते. १ जाने. ८५ ला म्हणजे समाधी मंदिरात बोलल्यापासून फक्त १५ दिवसांत 'सुट्टीओ प्रथमेश' नावाचा सुट्टीओ मालाडमध्ये उघडला. दोन साक्षीदारांना साक्ष ठेवून व सुट्टीओ हीसुद्धा जीवंत साक्ष ठेवून श्रीसाईबाबांनी हा सुट्टीओचा अनुभव दिला. या घटनेचे आम्ही तिथेही जीवंत साक्षी मालाडमध्ये राहतो. याला अनुभव की योगायोग म्हणायचे हा ज्याचा त्याचा प्रश्न आहे. आर्थिकदृष्ट्या माझ्या ताकदी पलीकडील गोष्ट व ठराविक वेळेत घडली, हा मला आलेला श्रीसाईबाबांचा जीवंत अनुभव आहे. ईश्वरविभूती अनुभव देत असतात फक्त आपला विश्वास, श्रद्धा हवी.

## थांबा, बाबा मी आलो

— सौ. अस्मिता कमलाकर दांडेकर  
बी.ए.बी.एड.

६९ बी, खाडिलकर रोड,  
गिरगांव, मुंबई नं. ४००००४.

“अग आई, कशाला इतकी रडतेस? अग, आपले आजोबा काही वारले नाहीत.  
ते तर साईबाबांच्याकडे गेलेत. बघ, ते बाबांच्या बरोबर शिर्डीच्या रस्यावरून फिरतात.”

माझे वडील मागच्या वर्षी गेले तेव्हा मी वारंवार त्यांच्या आठवणीने रडत असे.  
त्यावेळी माझा सहा वर्षे वयाचा मुलगा चि. वैभव माझी समजूत घालताना वरील  
वाक्य म्हणत असे. दुःखाच्या भरात माझे काही त्याच्या बोलण्याकडे एवढं लक्ष नसायचं.  
पण एकदा निवांत बसले असताना माझ्या मनात, अगदी शेवटच्या क्षणी वडिलांच्या  
तोंडून, “थांबा बाबा आलो” हेच शब्द निघाले. हे मी ऐकले होते. तो विचार आला व  
लहान मुले जे बोलतात ते खरच असते असे आपण म्हणतो. तेव्हा वैभवचं बोलणं व  
वडिलांचे शेवटचे शब्द यात खरच संगती जुळते असेच मला वाटले.

१९७८ पासून तसे पाहिले तर माझे वडील श्री. दत्तात्रेय ना. हजारे हे अंथरुणाला  
खिळलेलेच होते. त्यांच्या प्रकृतीच्या नव्यानव्या तक्रारी उद्भवतच होत्या. सर्व प्रकारचे  
वैद्यकीय उपचार, दवाखाने चालूच होते. आम्ही रडू लागलो की ते म्हणायचे, “रडता  
कशाला? मी काही अजून पाच वर्षे मरत नाही.” आणि खरोखरच बरोबर पाच वर्षांनीच  
ते गेले. शेवटी म्हणजे महाशिवरात्रीच्या दिवशी जेव्हा आम्ही बहिणी त्यांना भेटायला  
गेलो तेव्हा ते म्हणाले की, “आता ही आपली शेवटचीच भेट.” नंतर त्यांनी साईबाबांचा  
फोटो अगदी आपल्या डोळ्यासमोर माझ्याकडून लावून घेतला य बाबांचे सारखं नामस्मरण  
करत, “बाबा सर्वांना सुखात ठेवा, थांबा, बाबा मी आलो” असे म्हणतच त्यांनी प्राण सोडला.

★★★★★★★★★

## मला श्रद्धा मिळाली

— सौ. अश्विनी अ. चीपकर  
न्यु.बी.डी.डी.चाळ १०/४८,  
नायगांव, मुंबई - ४०० ०१४.

श्री.साईजवळ मागितले आणि ते मला मिळाले नाही असे कधीच घडले नाही.  
साध्या कुल्लक बाबतीतही त्यांना मी हाक मारली व त्यानी तत्परतेने ओ दिली.

मी दुसऱ्यांदा गरोदर राहीले. दिवस भरता भरता सर्वज्ञ मला म्हणत की तुला  
आता दुसराही मुलगाच होणार. पण मला खात्री होती की मला मुलगीच होणार. कारण  
मी श्री साईजवळ रोज हेच मागणे मागत असे की, देवा पाहिला मुलगा दिलास आता  
मात्र मुलगीच हवी. व रोज प्रार्थनेनंतर मी साईची उदी पाण्यात घालून पित असे सर्वांना  
मुलगाच होणार असे वाटत होते. पण मी मात्र त्यांना मनातल्या मनात हसत होते.



होता होता ९ महीने संपले व तो भाग्यशाली दिवस उगवला. पहिल्या वेळेस मला बाटले होते की मी गुरुवारीच प्रसुत होणार पण तसे घडले नव्हते. मला बुधवारी रात्रीच मुलगा झाला म्हणून यावेळेस तशी काही इच्छा धरली नव्हती. गुरुवार गेला व शुक्रवार उगवला. शुक्रवारी रात्री साईंनी माझी प्रार्थना फळाला आणली. रात्री ९च्या नंतर मी प्रसुत होऊन मला मुलगीच झाली.

माझ्या साईंवरील श्रद्धेने मला ही मुलगी झाली होती. त्यामुळे तिचे नाव काय ठेवायचे याची चर्चा सुरु झाली. मी यावेळेस हट्टच धरला की नाव मीच ठेवणार कारण आदल्या वेळेस माझे म्हणणे न ऐकता माझ्या यजमानांनी खतःच्या पसंतीचे 'अतुल' हे नाव ठेवले. तोही श्री बाबांच्या प्रसादानेच झाला असल्यामुळे माझी इच्छा होती की त्याचे 'आशिष' हे नाव ठेवावे. पण ते बाजूला राहीले होते. पण यावेळेस साईंबाबांच्या मूर्तीजवळ चिड्या टाकल्या. त्यात दोन नावे होती 'पूजा' व 'श्रद्धा'. देवाने 'श्रद्धा' नाव ठेवायला सांगितले. श्रद्धा फळाला आल्यामुळेच मला 'श्रद्धा' मिळाली आहे.

तसेच माझा दुसरा मोठा अनुभव म्हणजे बाळंतपणात कानात काढी घालू नये असे बजावतात. पण मी शाहाणपणाने एकदा घाण येते म्हणून पिस कानात घातले. तेव्हा जरा बरे बाटले पण मध्यरात्री नंतर मात्र कान ठणकू लागला. साईंनामाचा घोष सुरु झाला. नाना उपाय केले पण ठणका थांबेना. सकाळ होताच. कानांच्या डॉक्टरांकडे धावले. त्यानी औषध दिले पण कानाचे दुखणे थांबेना. त्यातल्या त्यात एका कानातून पिवळे पाणी व एका कानातून पू यायला सुरवात झाली. मी फारच वैतागले होते. साईंना विनवण्या चालूच होत्या. असे होता होता एक महिना लोटला. कानाचे तसेच चालले होते. मग मात्र दुसरा डॉक्टर केला. त्याने तर कहरच केला. तो म्हणाला की "दोन्ही कानाचे पडदे फाटलेले आहेत. कानांच्या स्पेशालीस्ट डॉक्टरांकडे जावे लागेल. मी चिढ्या लिहून देतो." आम्ही घरी आलो. तेव्हा गणपती आले होते. मी यावेळेसही बाळंतपणासाठी माहेरी गेले होते. तिकडेही गणपती येतात.

गणेशचतुर्थी झाली. माझी आई मला म्हणाली की, "गावठी मध तरी कानात घालून बघ. त्याने कान बरे होतील." मी श्री साईंवर हवाला ठेवून शेटचा उपाय म्हणून ते करायचे ठरवले. श्री गणेशाच्या प्रसादात घालण्यासाठी गावठी मध आणलेलाच होता. त्या बाटलीतच साईंची उदी घालती व रोज ३ वेळा तो मध कानात घालू लागले. मध कानात घालताच क्षणी मला असा ठणका लागायचा की, अक्षरशः डोळ्यातून पाणी गळायला लागायचे. त्यावेळी मी काय करायचे तर श्री बाबांचे साईंलीला मासीक समर ठेवून त्यांना हाक मारत रहायचे. तेच मला त्या वेदना सहन करायला शक्ती देत.

हा उदीमिश्रीत मध मी ७-८ दिवस कानात घालताच माझे कान पूर्ववत झाले आहेत. ना कानांच्या पडद्यांना खड्डे राहिले ना कसलाच त्रास. अशाप्रकारे श्री साईंमाऊली मला नेहमीच मदत करत असतात.

त्यांचे असे अनंत उपकार लिहावयास बसले तर एक ग्रंथच तयार होईल. त्यामुळे हा लेख आवरता घेते. श्री साईंची अशीच सर्वांकर कृपादृष्टी राहो हीच श्रीसाईंचरणी नम्र प्रार्थना.

## जया मनी जैसा भाव तया तैसा अनुभव

श्री. शिवाजी नारायणराव जाधव  
१६३५, नवी गलती, शहापुर.

श्री साईबाबा ही एक अगाध दिव्य शक्ति आहे. त्यांच्या कृपेचा ठेवा ज्याला ज्याला मिळतो तो खूपच भाग्यवान आहे. अशाच एका दिव्य प्रेरणेमुळे मी साईकृपेला पात्र झालो आहे. माझ्या जीवनाचे सार्थक झाले आहे. त्यांच्या कृपेचा मला पदोपदी अनुभव येत आहे. त्यामुळे मी साईबाबांच्या भक्तीत जास्तच रस्त आहे. तसेही पाहिलं तर मला बाबांविषयी जास्त माहिती नव्हती. परंतु भक्ति होती. त्याची प्रचिती मला हळूहळू होऊ लागली. मी टिळकवाडीमध्ये बेकरी कामाला जात होतो. टिळकवाडी रोडलाच साईमंदिर आहे. मी दररोज कामाला जाताना रोडवरूनच बाबांना नमस्कार करत होतो. दर गुरुवारी साईमंदिरात जाऊन पुजेला हार देऊन थांबून येत होतो. दहा वर्षे अशीच गेली व मला धंदा करायची तीव्र इच्छा झाली. पण घरच्या सामान्य परिस्थितीमुळे मला ३० ते ४० हजार रु. भांडवल मिळू शकत नव्हते. पण साईच्या कृपेने मला जून १९७४ मध्ये रामलिंग खिंड बेळगाव येथे साईबाबा बेकर्स नावाची एक बंद बेकरी चालू करण्यास मिळाली व त्याची भरभराटही झाली. मला त्याच नावाची बेकरी मिळवून देऊन बाबांनी आपल्या भक्तिची प्रचिती दिली. हा माझा पहिला अनुभव!

माझा दुसरा अनुभव म्हणजे, मी दर गुरुवारी टिळकवाडी येथे साईच्या दर्शनाला जातो. एकदा मार्च १९८३ मधील दुसऱ्या गुरुवारी साईबाबांच्या दर्शनाला माझा ५ वर्षांचा मुलगा दयानंद माझ्याबरोबर आला. आम्ही साईमंदिरांत गेलो. माझ्या हातात एक ताट होते. त्यात नारळ, हार, उद्बत्ती, कापूर इत्यादि साहित्य होते. आत गेल्यावर पुजाच्याकडे ताट देणार इतक्यात माझ्या मुलाने त्यातील कापूर घेऊन कापूर पेटवायच्या धुपण्यामध्ये टाकला. मी साईला नमस्कार करत होतो. इतक्यात माझा मुलगा 'दादा' म्हणून नाचू लागला. पाहतो तर त्याच्या अंगावरचा पोटाजवळील शर्टाचा भाग जळत होता. मी माझा हात त्याच्या पोटावर पेटल्या शर्टावर जोरात दबून त्याला घेऊन खाली बसलो. तर काय चमक्तार! शर्टाला रुपयाच्या नाण्यापेक्षाही मोठे भोक पडून व दिवा जसा पेटतो तसे पेटून किंचितही जखम झाली नव्हती. माझ्याही हाताला काही इजा झाली नाही. साईनी दिलेलं हे दर्शन मी आयुष्यात विसरु शकत नाही.

त्यानंतर १९८५ साली मी शिर्डीला गेलो व साईलीला मासिकाचा सभासद झालो. प्रत्येकाचे अनुभव वाचल्यानंतर मीही माझा अनुभव साईलीलेला पाठवित आहे. श्री साईबाबांनी आपल्या सद्भक्तांना "श्रधा व सबुरी" या दोन शब्दांची सतत सृती ठेवायला सांगितले आहे. केलेल्या कोणत्याही कर्माचे फळ ताबडतोब मिळते असे नाही, तर त्यासाठी वाट पाहिली पाहिजे. तरच आपले इच्छित साध्य होईल. अशी अढळ श्रधा बाबांवर असण्याची नितांत गरज आहे.





## श्री साईबाबांनी केलेला चमत्कार

— सौ. शोभा देशपांडे

२/११, आगरकर नगर,

अलंकार टॉकीज शेजारी,

पुणे.

ऑक्टोबर १९८५ मधील गोष्ट. माझ्या मुलीला पहिलीच मुलगी झाली. जन्मल्यापासून काही तक्रारी असल्यामुळे आम्ही जरा काळजीतच होतो आणि त्या जन्मलेल्या चौदा दिवसाच्या मुलीचे ऑपरेशन करण्यापर्यंत पाढी आली. डॉक्टरांनी सांगितले, आम्ही प्रयत्न करतो पण तुमचे नशिब. आम्ही घाबरून गेलो. सर्वजण चिंतेत होतो. मी श्री साईबाबांचे स्मरण केले.

माझ्या मुलीला लग्न झाल्यावर वर्षभरातच मूल झाले. तिचे लग्न वयाच्या ३० व्या वर्षी झाले. मी बाबांना म्हणाले की, इतक्यात मूल झाले नसते तरी चालले असते पण आता इतकी सुंदर मुलगी जन्माला घातली आणि आता केवढे संकट आमच्यापुढे आणले. आता सर्व काही बाबा तुमच्या हातात आहे, काय करताय बघा. आणि त्या मुलीला मांडीवर घेऊन श्री साईबाबांचे स्मरण चालू ठेवले.

त्या मुलीच्या पोटात गळ आहे असे सोनोग्राफीमध्ये दिसले. ताबडतोब ऑपरेशन करणे जरुरीचे होते. त्वरेने हालचाली सुरु झाल्या. त्या मुलीला के.ई. एम्. हॉस्पिटलमध्ये अँडमिट केले व दुसरे दिवशी (गुरुवारी) ऑपरेशन झाले, पण काय आश्वर्य पोटात गळ वर्गैर काही नाही. लघवी बरीच साठल्यामुळे पोट फुगले होते. अशातच्हेने श्रीबाबांच्या कृपेने आमच्यावरचे संकट टक्कले. आता ती मुलगी श्री साईबाबांच्या कृपेने छान आहे. ऑपरेशनच्या वेळी मी बोलाले होते की, ही मुलगी तुमच्या पायावर घालीन व काय नाव ठेवायचे ते शिरडीला तुमच्या पायापाशी ठेवीन. बारसे वर्गैर करणार नाही. त्याप्रमाणे आम्ही १॥ महिन्याची मुलगी घेऊन शिरडीला जाऊन नवस फेडला. त्या मुलीला प्रवासाचा अजिबात त्रास झाला झाला नाही. असा हा चमत्कार घडला. मला जेव्हा जेव्हा काळजी वाटते व माझ्यावर संकट येते त्या वेळी मी बाबांचे स्मरण करते. माझ्या हकेस बाबा घावून येतात व मला मदत करतात. माझ्या मुलीच्या लग्नाच्या वेळेस पण असाच अनुभव आला. मी बाबांचे दर्शन घेऊन आले आणि पुढे ७—८ महिन्यातच तिचे लग्न ठरले. तिला मंगळ असल्याकारणाने तिचे लग्न ठरत नक्ते. आम्हाला एक मोठी काळजीच वाटत होती. अशी आहे श्रीसाईबाबांची किमया.

### श्रीसाईलीला

श्री साई काच्य बहार विशेषांक १ फेब्रुवारी १९८७ रोजी प्रसिद्ध होईल.  
या अंकासाठी कृपया कविता पाठवू नयेत.